

AZƏRBAYCAN VETERANI

Azərbaycan Respublikası Müharibə, Əmək və Silahlı Qüvvələr Veteranları Təşkilatının orqanı

21 (139) 30 noyabr 2019-cu il

İctimai-siyasi qəzet

İlham Əliyev NATO-nun Hərbi Komitəsi sədrinin başçılıq etdiyi nümayəndə heyətini qəbul edib

Azərbaycan Respublikasının Prezidenti İlham Əliyev noyabrın 26-da NATO-nun Hərbi Komitəsinin sədri Ser Stüart Piiçin başçılıq etdiyi nümayəndə heyətini qəbul edib.

Nümayəndə heyətinin üzvlərini salamlayan Prezident İlham ƏLİYEV dedi:

-Çox şadam ki, artıq neçə il ərzində Azərbaycan belə mühüm görüşlər üçün öz logistika dəstəyini və məkanını təqdim edir. Biz bunu yüksək qiymətləndiririk. Biz bunu aramızda olan dostluq və tərəfdaşlıq əlaməti hesab edirik. Həmçinin etimad əlaməti kimi də qəbul edirik. Çünki dünyada çoxlu ölkə var. Birləşmiş Millətlər Təşkilatında demək olar iki yüz ölkə var. Lakin müəyyənliyə, əməkdaşlığa, risklərin azalmasına və planetimizin daha təhlükəsiz olmasına gətirib çıxaran bu görüşlərin keçirilməsi yeri kimi Azərbaycan seçilmişdir. Biz çox şadlıq və qürur hissi keçiririk ki, Azərbaycan həm NATO, həm də Rusiya tərəfindən bu görüşün keçirilmə yeri kimi seçilmişdir. Ümidvarıq ki, əvvəlki, bugünkü və növbəti görüşlər sülh və sabitliyə töhfə verəcəkdir. Bir daha xoş gəlmisiniz.

NATO-nun Hərbi Komitəsinin sədri Ser Stüart Piiç dedi:

-Cənab Prezident, təşəkkür edirəm. Əvvəlcə icazə verin Baş katib cənab

Stoltenberqin salamlarını Sizə çatdırım. O, Sizə ən səmimi salamlarını çatdırır.

Prezident İlham Əliyev: Çox sağ olun, mənim də salamlarımı cənab Baş katibə çatdırın. Mən onunla NATO mənzil-qərargahında görüşümü xatırlayıram. Həmçinin Şimali Atlantika Şurasında səfirlərlə ünsiyyətimi xatırlayıram. Mən orada dəfələrlə olmuşam.

Ser Stüart Piiç: Bugünkü görüşə əlavə olaraq icazə verin Silahlı Qüvvələrinizin NATO-ya dəstəyinə görə Sizə təşəkkürümü bildirim. Tərəfdaş və dost olaraq bu, bizim üçün çox önəmlidir. Sizin Silahlı Qüvvələrinizə bizim böyük hörmətimiz var, onlar çox peşəkər və effektivdirlər.

Prezident İlham Əliyev: Çox sağ olun. Biz NATO-nun etibarlı tərəfdaşlarıyıq və bizim hərbiçilərimiz Əfqanıstanda NATO hərbiçiləri ilə çiyin-çiyinə xidmət edirlər. Bildiyiniz kimi, bu yaxınlarda biz hərbiçilərimizin sayını 30 faiz artırdıq, indi onların sayı 120 nəfərdir. Həmçinin biz Sülh Naminə Tərəfdaşlıq Proqramı çərçivəsində də işləyirik. Eyni zamanda, Əfqanıstana gedən yüklərə mühüm logistik və nəqliyyat dəstəyini təmin edirik. Həmçinin iki il bundan əvvəl biz Azərbaycan və Türkiyə arasında dəmir yolunun açılışını etdik və hazırda bu yoldan daşımalar üçün istifadə edilir. Digər vacib məsələ ondan ibarətdir ki, biz Lapis Lazulinin öz siste-

mimizlə bağlanmasına nail olduq. Biz artıq Əfqanıstandan onların ixrac etdiyi yükləri qəbul etməyə başlamışıq. Beləliklə, biz Əfqanıstana iqtisadi və sosial inkişaf üçün daha çox pul qazanmağa kömək edirik. Eyni zamanda, biz bir neçə dəfə Əfqan Milli Ordusunun Etimad Fonduna ianələr vermişik. Həmçinin biz Əfqanıstan hökuməti ilə islahatlar üzərində yaxından işləyirik. Çox qürurvericidir ki, dövlət xidmətlərinin göstərilməsi üzrə ilk mərkəz olan ASAN, - bu nou-xaunun sahibi bizik, - Əfqanıstanda açılmışdır. Beləliklə, bu, vahid pəncərə sistemi çərçivəsində çox nadir dövlət xidmətləri mərkəzidir. İki

yüzdən çox xidmət var, bunlar onlayn və çox səmərəli şəkildə göstərilir. Burada bu mərkəzin bəyənilmə səviyyəsi 100 faizə yaxındır. Bəlkə nümayəndə heyətinizin bəzi üzvləri onların birinə baş çəkə bilərlər, Bakıda beş mərkəz mövcuddur. Bunu biz əfqan tərəfdaşlarımıza nəyi təklif etdiyimizi görsünlər deyər deyirəm. Əlbəttə, təhlükəsizlik və terrorla mübarizə əməliyyatları çox vacibdir, lakin ölkəyə iş yerləri, məşğulluq, sosial müdafiə, iqtisadi islahatlar lazımdır və biz bu məsələlərlə bağlı Əfqanıstan hökuməti ilə çox geniş iş aparırıq.

İlham Əliyev Rusiya Silahlı Qüvvələrinin Baş Qərargah rəisinin rəhbərlik etdiyi nümayəndə heyətini qəbul edib

Azərbaycan Respublikasının Prezidenti İlham Əliyev noyabrın 26-da Rusiya Federasiyası Silahlı Qüvvələrinin Baş Qərargah rəisi Valeri Gerasimovun rəhbərlik etdiyi nümayəndə heyətini qəbul edib.

Nümayəndə heyətinin üzvlərini salamlayan Prezident İlham ƏLİYEV dedi:

-Hörmətli Valeri Vasilyeviç. Hörmətli qonaqlar.

Sizi yenidən görməyimə çox şadam. Xoş gəlmisiniz. Rusiyanın və NATO-nun ali hərbi komandanlığının Bakıda

görüşlər keçirməsi yaxşı bir əhəmiyyətə çevrilib. Biz bunu yüksək qiymətləndiririk. Keçən il üç dəfə belə görüş olub. Bu il artıq ikinci görüşdür. Yəni, bu əhəmiyyətli görüşlərə davam edəcək. Biz bunu bizə böyük etimad əlaməti kimi qiymətləndiririk. Ona görə ki, belə görüşlərin keçirildiyi yer çox ölkələr ola bilərdi, lakin seçim Bakının üzərinə düşüb və artıq üçüncü ildir ki, bu əhəmiyyətli görüşlər təməli 2017-ci ildə qoyulub, - bu, o deməkdir ki, bu məkan nəticə verir. Biz belə düşünürük.

Əlbəttə, hər bir görüş, zənnimcə,

bütün dünyada ümid doğurur. Ona görə ki, təkə bizim regionda deyil, həm də dünyada təhlükəsizlik və sülh sizin əldə etdiyiniz razılışmalardan asılıdır. Buna görə biz, əlbəttə ki, bundan qürur duyuruq. Bunu həm də bizim aramızda böyük etimada əsaslanan münasibətlərin əlaməti kimi qəbul edirik. Bu gün ən yüksək səviyyəyə çatmış münasibətlərimizin qədim tarixi də bunu təsdiq edir.

Mehriban Əliyevanın Moskvaya dünən başa çatmış rəsmi səfəri də bizim münasibətlərin yüksək səviyyədə olmasını bir daha təsdiq etdi. Biz bu səfəri çox yüksək qiymətləndiririk. Başa düşürük ki, bu, beynəlxalq siyasətdə görünməmiş hadisədir, dövlətdə birinci şəxs olmayan adam Prezident tərəfindən, özü də dünyanın aparıcı ölkəsinin Prezidenti və dünya siyasətçiləri arasında bir nömrəli Prezident tərəfindən ən yüksək səviyyədə qəbul edilir. Zənnimcə, bu, təkə mənim fikrim deyil, rəhbərlərin böyük əksəriyyətinin fikridir. Biz dəvət faktının özünü, münasibətlərin səviyyəsini, Mehriban Əliyevanın şəxsən Prezident tərəfindən ali "Dostluq" ordeni ilə təltif edilməsini və bu təltifdən sonra deyilən sözləri çox yüksək qiymətləndiririk. Biz bütün bunları çox yüksək qiymətləndiririk və əlbəttə, şadlıq ki, ölkələrimiz arasında münasibətlər bu

cür yüksək səviyyəyə çatıb. Əlbəttə, Hökumətin sədri ilə, Federasiya Şurasının sədri ilə görüşlər də çox konstruktiv, zəngin olub və həmçinin regionlararası yubiley forumunun keçirilməsi və Xalq Təsərrüfatı Nailiyyətləri Sərgisində "Azərbaycan" pavilyonunun açılması - bütün bunlar bizim əlaqələrin möhkəmlənməsi işində çox mühüm addımlardır. Əminəm ki, növbəti il də səmərəli olacaq. Gələn ay Vladimir Vladimiroviçlə görüşümüz olacaq.

Əlbəttə, sizin məşğul olduğunuz sahədə də müsbət dinamikanı görürük. Sizin Bakıya hər gəlişiniz, o cümlədən hərbi əməkdaşlığı, çox uğurla inkişaf edən hərbi-texniki əməkdaşlığı bir daha müzakirə etmək və gələn il qarşılıqlı fəaliyyətin yollarını müəyyənləşdirmək üçün bir fürsətdir. Hesab edirik ki, Rusiya ilə Azərbaycan arasında həm əhəmiyyətli istiqamətlərdə, həm də yeni istiqamətlərdə əməkdaşlıq potensialını artırmağa imkan var. Ona görə də bir daha xoş gəlmisiniz. Qarşıdakı görüşdə yaxşı nəticələr arzu edirəm.

Görüşdə tərəflər beynəlxalq və regional təhlükəsizlik problemlərini, həmçinin hərbi və hərbi-texniki əməkdaşlığın aktual məsələlərini, o cümlədən müdafiə idarələrinin Xəzərdə qarşılıqlı fəaliyyətini müzakirə edə bilərlər.

“Mehriban Əliyevanın Rusiya səfəri dövlətlərarası münasibətləri yeni mərhələyə yüksəldəcək”

Müsaibimiz Respublika Veteranlar Təşkilatının sədr müavini, polkovnik Cəlil Xəlilovdur.

- Cəlil müəllim, ölkəmizin I vitse-prezidenti Mehriban xanım Əliyevanın Rusiyaya səfəri, burada keçirdiyi görüşlər Azərbaycanla yanaşı, Rusiya ictimaiyyətində və mediasında da böyük marağa səbəb oldu. Sizcə bu səfər iki dövlət arasındakı münasibətlərin inkişafı baxımından nə dərəcədə önəmlidir?

-Öncə onu qeyd edək ki, Rusiya Azərbaycana qonşu olan bir dövlətdir. Təbii ki, əlaqələrimiz sıx, mehriban, qonşuluq, strateji əməkdaşlığa söykənir. Rusiya ilə siyasi, iqtisadi, mədəni, humanitar və hərbi sahədə əlaqələrimiz yüksələn xətt üzrə inkişaf etməkdədir. Birinci vitse-prezident Mehriban Əliyevadan öncə, Azərbaycan Respublikasının Prezidenti İlham Əliyev Rusiya rəhbərliyi ilə faydalı görüşlər keçirdi. Bu görüşlərdə Qarabağ problemi də müzakirə olundu və hesab edirik ki, bu məsələdə də irəliləyiş olacaq. Bu baxımdan Mehriban xanımın Rusiya səfərini, orada keçirdiyi yüksək səviyyəli görüşləri olduqca əhəmiyyətli hesab edirik. Əminəm ki, bu görüş dövlətlərimiz arasındakı ikitərəfli münasibətlərin inkişafını genişləndirəcək və onu mahiyyət etibarlı ilə yeni mərhələyə yüksəldəcək.

Mehriban xanım Əliyevanın Rusiyada yüksək səviyyədə qarşılınması, Rusiya Federasiyasının Prezidenti Vladimir Putinin Mehriban xanıma “Dostluq” ordeni ilə təltif etməsi təqdirəlayiqdir. Bütün bunlar göstərdi ki, Rusiya iki dövlət arasında dostluq və əməkdaşlığın inkişafına böyük töhfə verən Mehriban xanımın fəaliyyətini yüksək qiymətləndirir.

- Qarabağ probleminin həllinə Rusiyanın təsir imkanının böyük olduğu Azərbaycan ictimai-siyasi məkanında hər zaman səslənən fikirlərdən biridir. Sizcə Qarabağ konfliktinin həllinə Kremlin təsir imkanı hansı səviyyədədir və Rusiyanın bu məsələdə Ermənistanı göstərəcəyi təzyiq nəyi dəyişə bilər?

- Rusiya qonşu dövlət, həm də Minsk qrupunun həmsədrələrindən biridir. Rusiya Ermənistanı məcbur edə bilər ki, Azərbaycan torpaqlarını işğaldan azad etsin. Buna Rusiyanın diplomatik, iqtisadi və hərbi gücü imkan verir.

Ermənistan tamamilə Rusiyadan asılı vəziyyətdədir. Rusiya Ermənistandan əlini çəksə, Ermənistan bir dövlət kimi tamamilə çökər. Rusiya Ermənistanı düz yola dəvət etməli və onu başa salmalıdır ki, bir dövlət kimi onun inkişafı Qarabağ probleminin həllindən keçir.

Rusiya da Ermənistanın təcavüzkarlığından xəbərdardır. Onu da qeyd edim ki, Rusiya-Azərbaycan münasibətlərinin inkişafı Ermənistanda böyük narahatlığa səbəb olmaqdadır. Bu səbəbdən də, Ermənistan zaman-zaman Rusiya-Azərbaycan münasibətlərini gərginləşdirməyə çalışıb. Bu məqsədlə bəzən Ermənistan ortaya yalan məlumatlar yayıb, bununla da bu münasibətlərə xələl gətirməyə çalışıblar. Amma heç nəyə nail ola bilməyiblər. Çünki Rusiyada yaxşı başa düşürlər ki, Azərbaycan qonşu dövlət olmaqla yanaşı həm də etibarlı tərəfdaşdır, o cümlədən və Rusiya ilə mehriban qonşuluq siyasətinin qorunub saxlanılmasında maraqlıdır.

Rusiya hərbi-iqtisadi və siyasi gücünə görə dünyanın aparıcı ölkələrindən biridir. Onun global proseslərə, xüsusilə də MDB

məkanındakı proseslərə təsir gücü çox böyükdür. Bizim Rusiya ilə 200 illik tarixi dostluq əlaqələrimiz var. Biz bu əlaqələri daha da inkişaf etdirməliyik. Rusiya xalqı və rəhbərliyi də Azərbaycan həqiqətlərini bilməli, haqqın-ədalətin öz yerini almasına dəstək verməlidir. Azərbaycanın məqsədi sadəcə, öz ərazi bütövlüyünü təmin etməkdir. Bizim heç bir dövlətin ərazisində gözümüz yoxdur və Ermənistandan fərqli olaraq qonşu dövlətlərin ərazisini işğal etmək niyyəti ilə yaşamırıq.

- Rusiya ilə əlaqələrin inkişafı ölkəmizə iqtisadi-mədəni baxımdan nə vəd edir?

-Rusiya ilə əlaqələrin inkişafı, ölkəmiz üçün iqtisadi-siyasi və hərbi baxımdan da mühüm əhəmiyyət kəsb edir. Rusiya Azərbaycan üçün həm də böyük bir bazarıdır. Azərbaycanda istehsal olunan sənaye və kənd təsərrüfatı məhsulları daha çox Rusiya bazarında satılır.

Bizim orada 3 milyondan çox vətəndaşımız yaşayır. Dövlət rəhbərləri arasında münasibətlər nə qədər isti olsa, oradakı soydaşlarımızın vəziyyəti daha yaxşı olar. Azərbaycanda rus dili, rus ədəbiyyatı, rus mədəniyyətinə böyük maraq var. Ölkəmizdə rus dilində məktəblər fəaliyyət göstərir. Azərbaycanda Rusiyanın Lomonosov adına Moskva Dövlət Universitetinin və İ.M.Seçenov adına Birinci Moskva Dövlət Tibb Universitetinin Bakı filialında həm rus, həm də azərbaycanlı tələbələr oxuyurlar. Eyni zamanda, azərbaycanlılar Rusiyanın ali təhsil müəssisələrində təhsil alırlar. Hansı ki, bu məqam hörmətli Mehriban xanımın Rusiya səfərində də vurğulandı və Rusiya Federasiyasının Prezidenti Vladimir Putin tərəfindən təqdir edildi.

- Cəlil müəllim, aldığımız məlumata görə, siz özünüz də Moskvadan yeni qayıtmısınız. Mümkünsə, Moskva səfərinin məqsəd və mahiyyəti ilə bağlı məlumat almaq istərdik.

-Moskvada bu günlərdə MDB Dövlətləri Veteranlar Təşkilatının Rəyasət Heyətinin iclası keçirildi. Tədbirlərdə mənim də çıxışım oldu. Qeyd etdim ki, MDB Veteranlar Təşkilatı ilə əlaqələrin daha da genişləndirilməsi, II Dünya Müharibəsində iştirak edən ölkələrdə döyüşən Azərbaycan döyüşçüləri haqqında məlumatların toplanması, altı döyüş diviziyamızın hansı ölkələrin ərazisindən keçdiyi, hansı dövlətlərdə döyüşməsinin bir daha dəqiqləşdirilməsi, itkin düşən, döyüşlərdə qəhrəmanlıqlar göstərən şəxslərin müəyyən edilməsi, qəhrəmanlarımızın abidəsinin döyüşdükleri şəhərlərdə ucaldılması və s. məsələləri diqqətə çatdırdım. Bundan əlavə “1941-1945-cı illərdə Böyük Vətən müharibəsində sovet xalqının faşizm üzərində Qələbənin dünyəvi-tarixi əhəmiyyəti, Qələbənin mənbələri, müasir zaman üçün dərslər və nəticələr” mövzusunda konfrans da keçirildi. Konfransda faşizm ideologiyası, XXI əsrdə faşizmin təsiri, 1941-1945-ci illərdə antifaşist koalisiyasında iki siyasət və iki strategiya, II Dünya müharibəsində SSRİ-nin azadlıq missiyası, ordu və xalqın birliyi, sovet xalqının ön və arxa cəbhədəki mübarizəsi, müharibə illərində sovet xalqının dostluğu əsas müzakirə istiqamətləri oldu. Çıxışında Prezident İlham Əliyevin və Birinci vitse-prezident Mehriban xanım Əliyevanın Respublikamızda veteranlara göstərdikləri qayğı və diqqətin yüksək səviyyədə olmasını konfrans iştirakçılarının diqqətinə çatdırdım. Azərbaycanda İkinci

Dünya müharibəsi ilə bağlı abidələrin qorunub saxlanılması, o cümlədən, tarixi saxtalaşdırmaq cəhdləri ilə bağlı mövqeyimizi də ortaya qoydum. Faşistlərlə əlbir olub sovet döyüşçülərinə qarşı vuruşan erməni satqını Njdeyə abidə qoyulmasını pisləməklə yanaşı, bunun müharibə qurbanlarının əziz xatirəsinə təhqir kimi qiymətləndirdim. Biz müharibədə qəhrəmanlıq göstərən insanlarımızın xatirəsinə hər zaman uca tutmuşuq, onları xalqımıza tanıtmaya çalışmışıq. Onların dünyaya tanıtılması, onların haqqında filmlərin çəkilməsi, kitabların yazılması, itkin düşənlər haqqında məlumatların əldə edilməsinə çalışırıq. Azərbaycanlıların döyüşdüyü ərazilərdə bununla bağlı tabloların, abidələrin yaradılmasında maraqlıyıq. Çalışırıq ki, bu ölkələrin həm veteran təşkilatları, həm dövlət orqanları ilə daim əlaqə yaradaq və bu işləri həyata keçirək. Bunun çoxuna nail olmuşuq. Serbiyada, Sloveniyada, Ukraynada, Moldovada, Sevostopolda, Taqanroqda, Volqoqradada, Moskvada və Moskva ətrafındakı döyüşlərdə vuruşan döyüşçülərimizlə bağlı müxtəlif abidələr qoyulub və bu, bizim üçün qürurvericidir.

- Konfransda Qarabağ problemi, onun həlli zərurəti ilə bağlı müzakirə aparıldı mı?

-Mən konfransda bir təkliflə çıxış etdim. Xatırlatdım ki, gələn il faşizm üzərində qələbənin 75 illiyini qeyd edəcəyik. Arzu edərdik ki, müharibə dövrünün dostluq mühitini qaytarmaq üçün MDB dövlətləri bir-birlərinə həmin dövrün dostluq münasibəti ilə yanaşsın. Azərbaycanla yanaşı, bəzi ölkələrdə də SSRİ-nin süqutundan sonra müharibə ocaqları yaranıb. İstərdik ki, MDB ölkələrinin başçıları bununla bağlı xüsusi tədbirlər keçirsinlər. Faşizm üzərində qələbənin 75 illiyi ərəfəsində bu konfliktlərə son qoysunlar.

Mən MDB Veteranlar Təşkilatına bununla bağlı təklif vermişəm. İstəyirəm ki, MDB Veteranlar Təşkilatı adından MDB dövlətləri başçılarına müraciət edək. Ümid edirəm ki, belə bir müraciət baş tutacaq, işğalçı Ermənistanın təcavüzkar siyasəti bir daha ifşa olunacaq. Ümid edirəm ki, MDB dövlətləri qaldırdığımız problemə diqqət yetirəcək, onun həlli istiqamətində müvafiq addımlar atacaqlar. Hesab edirəm ki, bu, MDB məkanındakı konflikt və qarşıdurmaların həlli baxımından faydalı olar.

**Şəmsiyyə Əliyeva,
“İki sahil”**

Şimali Osetiya-Alaniyada Böyük Vətən müharibəsində canlarından keçmiş azərbaycanlıların xatirəsinin anım mərasimi olub

Noyabrın 24-də Rusiya Federasiyasının Şimali Osetiya-Alaniya Respublikasında Böyük Vətən müharibəsi zamanı Mozdokun azad olunmasında iştirak etmiş azərbaycanlılardan ibarət 223-cü atıcı diviziyanın tərkibində döyüşərək canlarından keçmiş azərbaycanlıların xatirəsinin anım mərasimi keçirilib.

AZƏRTAC xəbər verir ki, Azərbaycan nümayəndə heyəti Mozdokda keçirilən anım mərasimində iştirak edib.

Mərasim iştirakçıları 223-cü atıcı diviziyanın döyüşçülərini şərəfinə ucaldırmış abidənin önünə əklillər qoyublar.

Qafqaz Müsəlmanları İdarəsinin sədri Şeyxülislam Allahşükür PAŞAZADƏ tədbirdə çıxış edərək dedi:

-Sizi 1942-ci ildə Şimali Osetiyada Mozdokun azad edilməsi zamanı 223-cü Azərbaycan atıcı diviziyasının həlak olmuş döyüşçülərinin xatirəsinə həsr olunmuş tədbirdə salamlayıram.

Qafqaz xalqları arasında mehriban münasibətlər misilsiz tarixi sərvətdir. Bu, elə bir böyük nemətdir ki, hətta həmvətənlər, vahid ölkənin vətəndaşları olmayanda da bizi tarixi qarşılıqlı hörmət, mehriban qonşuluq ənənələri birləşdirir. Müdriklik bundadır ki, xalqlarımız ortaq tarixi keçmişimizdə qarşılıqlı münasibətlərimizə xas olan yaxşı nə varsa hamısını qayğı ilə qoruyub saxlasınlar və inkişaf etdirdinsinlər.

Biz 1941-1945-ci illər Böyük Vətən müharibəsində Qələbənin bayram edilməsi ərəfəsində bu tarixi reallıqları xüsusi qiymətləndiririk. Biz ortaq keçmişimizdə öz torpaqlarımızı birlikdə müdafiə etmişik. Bu gün məscidlərimizi, dini ocaqlarımızı birlikdə qururuq, dinc gələcəyimizin qayğısına da birlikdə qalmalıyıq. Məsələn, Qafqazda Qarabağ problemi özünün beynəlxalq hüquq əsasında, sülh yolu ilə ədalətli həllini gözləyir. Biz, Qafqazın dini liderləri Tanrıya dualar oxuyuruq ki, Yer kürəsinin heç bir yerində heç vaxt müharibələr olmasın, bizim evimiz Qafqazda həmişə sülh, əmin-amanlıq bərqərar olsun, bunun naminə mümkün olan hər şeyi edirik. Təəssüf ki, bu gün də faşizmi yaşadan qüvvələr var. Hazırda bəzi yerlərdə insanlara zülm edən Qaregin Njdeyə abidə qoyulur. Bu cür hallara qarşı biz birlikdə mübarizə aparmalıyıq.

Coxmillətli və çoxkonfessiyalı dövlət kimi Rusiyanın böyüklüyü, ilk növbədə, onun xalqların mənəvi-dini dəyərlərinə və tarixi ənənələrinə yüksək münasibəti və dərinədə bağlı olması ilə səciyyələnir. Bugünkü tədbir buna gözəl nümunədir.

Şimali Osetiya-Alaniyada, Vladıqafqaz şəhərinin mərkəzində Qafqazda özünün memarlıq quruluşuna görə nadir olan məscidlərdən birinin - Azərbaycan xalqının şanlı oğlu tərəfindən osetin xalqına hörmətin əlaməti, Azərbaycan və osetin xalqlarının dini birliyinin rəmzi olaraq inşa etdirilmiş Muxtarov məscidinin minarələri məğrurcasına ucalır. Mozdokda qardaş torpağı azad etmiş azərbaycanlı döyüşçülərin xatirəsinə obelisk ucaldırılıb. Budur həqiqi dostluq və qardaşlıq yardımı nümunəsi, böyüməkdə olan nəsil üçün gözəl nümunə. Budur, bu gün biz faşizmə qarşı döyüşlərdə həlak olanların xatirəsinə anmaq üçün Şimali Osetiya torpağında toplaşmışıq. Əminəm ki, bu cür görüşlər təkə mövcud qardaşlıq, dini əlaqələrin möhkəmlənməsinə deyil, həm də əlaqələrin xalqlarımızın, ümmətimizin rifahı naminə genişlənməsinə xidmət edəcək. Bizim həmrəyliyəmiz faşizmə qarşı müharibədə həlak olmuş bütün insanların xatirəsinə gözəl töhfədir. Allah onların ruhunu şad eləsin! Şəhidlərimizin yeri cənnət olsun! Amin!

Sonra Azərbaycanın Baş Nazirinin müavini Şahin MUSTAFAYEV çıxış edərək dedi:

-İcazə verin, sizi ürəkdən salamlayım və Rusiya tərəfinə səmimi qəbula və bu tədbirin yüksək səviyyədə təşkilinə görə dərin minnətdarlığımı bildirirəm.

Azərbaycan Respublikası MDB çərçivəsində humanitar əməkdaşlığın inkişafına böyük əhəmiyyət verir. Bu baxımdan ölkələrimizin mədəni dəyərlərinin və ortaq tarixi yaddaşımızın qorunub saxlanması xüsusi əhəmiyyət kəsb edir. Azərbaycan Respublikasında Böyük Vətən müharibəsində həlak olanların xatirəsinə əziz tutulur və dövlət müharibə veteranlarına böyük qayğı göstərir. 9 May - Qələbə Günü Azərbaycanada hər il yüksək səviyyədə qeyd olunur.

Mələm olduğu kimi, 2020-ci il Müstəqil Dövlətlər Birliyində 1941-1945-

ci illər Böyük Vətən müharibəsində "Qələbənin 75 illiyi" elan edilib. Bu baxımdan bugünkü tədbirin keçirilməsi Azərbaycan tərəfi üçün xüsusi əhəmiyyətə malikdir.

Azərbaycan xalqı faşizm üzərində ümumi qələbəmizə misilsiz töhfə verib. Azərbaycanın 600 mindən çox oğlu və qızı Böyük Vətən müharibəsinin cəbhələrində rəşadətli döyüşüblər, onların yarısı cəbhələrdə qəhrəmancasına həlak olub. Göstərdikləri igidliyə görə Azərbaycanın 130-dan çox nümayəndəsi Sovet İttifaqı Qəhrəmanı adına layiq görülüb. 170 mindən çox əsgər və zabıt müxtəlif orden və medallarla təltif olunub. Bütün müharibə boyu Azərbaycan həyatı əhəmiyyətli neft

məhsullarının cəbhəyə əsas tədarükçüsü olub. Neftin 70 faizindən çoxu, benzinin 80 faizi, motor yağlarının 90 faizi Azərbaycanın payına düşürdü.

Faşist Almaniyasının Şimali və Cənubi Qafqazın, o cümlədən Bakının neft mədənlərini ələ keçirilməsi üzrə "Edelveys" planı var idi. Bakı nefti olmadan sovet ordusu Qələbə üçün çox zəruri olan yanacaqdan məhrum ola bilərdi.

Böyük Vətən müharibəsi zamanı Azərbaycanda beş milli diviziyası formalaşdırılıb. 223-cü Azərbaycan atıcı diviziyası SSRİ Müdafiə Xalq Komissarlığının 1941-ci il 14 oktyabr tarixli əmri ilə Zaqafqaziya cəbhəsində formalaşdırılıb. Diviziyanın hissələri Azərbaycanda formalaşmış. Bu diviziya yaradılması üçün sözsüz ki, komandir - general mayor Heybət Atamoğlan oğlu Heybətova borcludur.

223-cü Azərbaycan atıcı diviziyası əvvəlcə Quderməsdən Xəzər dənizinə qədər ikinci ešelonda müdafiə mövqeyini tutub, 1942-ci ilin dekabrında isə Mozdok şəhərindən şərqi doğru birinci ešelona irəli çəkilib. Diviziyanın şərqi istiqamətində zəfər yürüşü də buradan başlayıb. Azərbaycanın bu atıcı diviziyası Avropanın faşizmdən azad edilməsində böyük rol oynayıb. Diviziya Rumıniya, Bolqarıstan, Yuqoslaviya, Macarıstan, Avstriya və Çexoslovakiya ərazilərində gedən ağır döyüşlərdə iştirak edib.

Ümumilikdə, 223-cü atıcı diviziya 3600 kilometr döyüş yolu keçib. Onun minlərlə döyüşçüsü orden və medallarla təltif edilib, iki nəfərə isə Sovet İttifaqı Qəhrəmanı adı verilib. Bu tarixi faktların hamısı yaşlı nəslə yaxşı məlumdur, lakin bizim gənc nəsillə onları bilməlidir.

Bu gün bəzi ölkələrdə həmin müharibə haqqında həqiqətlərin təhrif olunması cəhdləri göstərilir, kiçiklərsə tarixi yalan əsasında yenidən yazmağa cəhd edir. Bu, yolverilməzdir. Ona görə biz etirazımızı bildirməli və bununla bağlı fikirlərimizi söyləməliyik. Bu gün faşist ideologiyası bəzi yerlərdə yenidən baş qaldırır. Biz buna yol vermə, biganə qala bilmərik.

Təəssüf hissi ilə vurğulamaq istərdim ki, Azərbaycan xalqı XX əsrin sonlarında yenidən təcavüzkar faşizmin təzahürləri ilə üzləşib. Ermənistan-Azərbaycan Dağlıq Qarabağ münaqişəsi nəticəsində Azərbaycan Respublikasının ərazilərinin 20 faizi Ermənistan Respublikasının işğalı altındadır. Dağlıq Qarabağın azərbaycanlı əhalisi isə etnik təmizləməyə məruz qalıb, bir milyondan çox azərbaycanlı yaşadığı tarixi yerlərdən zorla didərgin salınıb, qaçqın və məcburi köçkünə çevrilib.

Qeyd etmək lazımdır ki, bütün sivil dünyanın faşistlərin qəhrəmanlaşdırılmasına qarşı çıxdıqları bir vaxtda, MDB məkanında, xüsusən Ermənistan Respublikasında faşizmin qəhrəmanlaşdırılmasına cəhdlər göstərilir. Yerevanın

mərkəzində faşist cəlladı və xain, Qaregin Njde ləqəbi ilə alman faşistlərinə xidmət etmiş Qaregin Ter-Arutunyanın altı metrlik heykəli qoyulub. MDB ölkələrindən olan veteran qrupları Ermənistan rəhbərliyinin bu həyasız addımına qarşı dəfələrlə qəti etirazlarını bildiriblər.

Rusiyanın Xarici İşlər Nazirliyi öz hesabatında onun Üçüncü Reyxlə cinayətkar əlaqələrini qeyd edib. Rusiya Federasiyası Dövlət Dumasının MDB məsələləri, Avrasiya inteqrasiyası və həmvətənlərlə iş üzrə komitəsinin sədri Leonid Kalaşnikovun şəxsində Rusiyanın vicdanlı və cəsur vətəndaşları bu faktla bağlı qəti etirazlarını ifadə ediblər.

Çıxışımın sonunda faşist Almaniyası

üzərində Qələbədə Rusiya və Azərbaycanın birgə söylərinin əhəmiyyətini bir daha qeyd etmək, bunun xalqlarımızın birgə mübarizəsinin və sarsılmaz dostluğunun şəərəfli dövrü olduğunu xüsusilə vurğulamaq istəyirəm. Barışmaz düşmənlə döyüşlərdə göstərilmiş və möhkəmlənmiş bu hissələr əslər boyu yaşayacaq.

Azərbaycan Prezidentinin ictimai-siyasi məsələlər üzrə köməkçisi Əli HƏSƏNOV çıxış edərək dedi:

-Əvvəlcə, 223-cü Azərbaycan atıcı diviziyasının xatirəsinə həsr olunmuş bugünkü tədbirdə iştirakınıza görə hamınıza təşəkkür etmək istərdim. Həmin illərin bərkətlili torpaqda olduğumuz ilk dəqiqələrdən bizə göstərilən səmimi qəbula və qonaqpərvərliyə görə Şimali Osetiya - Alaniya Respublikasının rəhbərliyinə dərin minnətdarlığımı bildirirəm.

Bizi əlamətdar hadisə - Böyük Vətən müharibəsində Qələbənin 75-ci ildönümündən cəmi yarım il ayırır. Həmin illərin qəhrəmanlıq hadisələri əvvəlki kimi yaddaşlardan silinmir. Öksinə, atalarımızın və babalarımızın faşist Almaniyası ilə amansız döyüşlərdə göstərdikləri igidliyə görə qürur hissi ildən-ildə güclənir. Bu müharibədə Sovet İttifaqının başqa millətlərinin nümayəndələri kimi, azərbaycanlılar da öz ölkələrinin müdafiəsinə qalxdılar və təcavüzkarın darmadağın edilməsinə layiqli töhfələrini verdilər. Bizim əsgər və zabitlərimiz demək olar ki, bütün cəbhələrdə, o cümlədən Şimali Osetiyanın müdafiəsində rəşadətli döyüşüblər. 1942-ci ilin ikinci yarısında məhz burada 223-cü atıcı diviziyanın da iştirak etdiyi qanlı döyüşlər başlayıb. Diviziya 86 faizinin azərbaycanlı olduğu əsgər və zabitlərinin böyük bir hissəsini Şimali Qafqazın müdafiəsi uğrunda döyüşlərdə itirib. Yeri gəlmişkən, onların əksəriyyətinin 20 yaşı da olmayıb. Böyük Vətən müharibəsində həlak olmuş bütün döyüşçülərin ruhu şad olsun.

Mələmdür ki, İkinci Dünya müharibəsi illərində 223-cü diviziya Rumıniya, Bolqarıstan, Yuqoslaviya və Macarıstan ərazilərində gedən döyüşlərdə iştirak edib. Yuqoslaviyanın azad olunmasında döyüş xidmətlərinə görə ona "Belqrad" fəxri adı verilib. Ümumilikdə, diviziya 3600 kilometr döyüş yolu keçib, düşmənin 25 mindən çox canlı qüvvəsini, 30 təyyarəsini, 100-dən artıq tankını məhv edib. Diviziyanın minlərlə döyüşçüsü orden və medallarla təltif olunub, onların ikisi isə ən yüksək mükafata - Sovet İttifaqı Qəhrəmanı adına layiq görülüb.

Ümumilikdə, müharibə illərində Azərbaycan 600 mindən çox oğul və qızını cəbhəyə yollayıb. Onların təxminən yarısı canlarını faşist Almaniyası və onun müttəfiqləri üzərində Qələbə uğrunda qurban verib. İşğalçılarla döyüşlərdə göstər-

dikləri rəşadətə görə Azərbaycanın 130-dan çox nümayəndəsi Sovet İttifaqı Qəhrəmanı adına layiq görülüb, 170 mindən çox əsgər və zabıt isə müxtəlif orden və medallarla təltif edilib.

Ölkənin yanacaq təminatının təminatında Azərbaycanın əvəzsiz rolu olub. Müharibə illərində neftin 70 faizdən çoxu, benzinin 80 faizi, motor yağlarının 90 faizi bizim respublikanın payına düşürdü. Mübaligəsiz demək olar ki, Bakı nefti olmadan sovet ordusu düşməne qalib gələ bilməzdi. Məhz ona görə Hitler Azərbaycanın neft yataqlarının ələ keçirilməsinə xüsusi əhəmiyyət verirdi. Lakin sovet əsgər və zabitlərinin, o cümlədən 223-cü atıcı diviziyanın şəxsi heyətinin qəhrəmanlığı sayəsində bu planı həyata keçirmək ona müyəsər olmadı.

Tarixin ən dağıdıcı və qanlı müharibəsinin başa çatmasından 75 ilə yaxın vaxt ötür. Təəssüf ki, son illər bəzi ölkələrdə müharibənin dərsləri unudulur, nasistlərin və onların əlaltılarının qəhrəmanlaşdırılması cəhdləri göstərilir. Məsələn, bir neçə il əvvəl Ermənistan paytaxtında Qaregin Njde ləqəbi ilə alman faşistlərinə xidmət etmiş Qaregin Ter-Arutunyanın altı metrlik heykəli ucaldırılıb. 2012-ci ildə isə Krasnodar diyarındakı Armavir şəhərinin erməni icması erməni Apostol kilsəsinin ərazisində ona xatirə lövhəsi qoyub. Onun Üçüncü Reyxlə fəal əməkdaşlıq etdiyi, Qızıl Ordunun hissələrinə qarşı döyüşən diversiya qrupu və bütöv bir erməni batalyonu yaratdığı məlumdur. Njdenin əsas şüarı belə olub: "Almaniya uğrunda həlak olan, Ermənistan uğrunda həlak olur". Hesab edirəm ki, postsovet məkanında bu cür cinayətkarların qəhrəmanlaşdırılması cəhdlərinə yer olmamalıdır. Həm Yerevandakı abidə, həm də Armavirdəki xatirə lövhəsi sökülməli, onların təşəbbüskarları və təşkilatçıları isə cəmiyyətin bütün təbəqələri tərəfindən qəti şəkildə qınanmalıdır.

Bu baxımdan faşist işğalçıları və onların əlaltıları ilə döyüşlərdə həlak olmuş azərbaycanlı döyüşçülərin xatirəsinə abidə qoyulması xüsusi hörmətə və dərin minnətdarlığa layiqdir. Şübhəsiz ki, bu heykəl Azərbaycan və osetin xalqları, bütövlükdə Azərbaycan Respublikası və Rusiya Federasiyası arasındakı dostluğun daha bir rəmzidir.

Müstəqilliyini bərpa etdikdən sonra Rusiya ilə mehriban qonşuluq əlaqələrinin möhkəmləndirilməsi Azərbaycanın xarici siyasətinin ən mühüm istiqamətlərindən biri olub. Səvindirici haldır ki, ikitərəfli əlaqələrimiz bütün istiqamətlərdə - siyasi, sənədar humanitar sahədə inkişaf edir. Biz bütün beynəlxalq təşkilatlarda bir-birimizi dəstəkləyirik, iqtisadi-ticarəti və mədəni sahələrdə uğurlu qarşılıqlı fəaliyyət göstəririk, energetika və nəqliyyat sektorlarında birgə layihələr həyata keçiririk. Regionlararası əməkdaşlıq da ildən-ildə inkişaf edir. Rusiya Federasiyasının 70-dən çox subyekti Azərbaycanla iqtisadi-ticarəti və humanitar əlaqələr yaradıb. Onların arasında sizin respublika da var. 2015-ci ildə Azərbaycan və Şimali Osetiya-Alaniya hökumətləri arasında iqtisadi-ticarəti, elmi-texniki və mədəni əməkdaşlığa dair Saziş imzalanıb. Bu sənəd çərçivəsində müxtəlif sahələrdə əhəmiyyətli layihələr həyata keçirilir.

Bildiyiniz kimi, Azərbaycan Prezidenti İlham Əliyevin şəxsən dəstəyi ilə Vladıqafqazda XX əsrin böyük neft sənayeçisi və mesənəti Murtuza Muxtarovun inşa etdirdiyi məscid bərpa olunub. Qeyd etmək xoşdur ki, bizim ənənəvi dostluğumuzun və qardaşlığımızın təcəssümü olan bu memarlıq incisi Şimali Osetiyanın mədəni-mənəvi mərkəzlərindən biridir.

Sonda vurğulamaq istərdim ki, Azərbaycan gələcəkdə də həm Şimali Osetiya, həm də bütövlükdə Rusiya Federasiyası ilə əməkdaşlığın dərinləşdirilməsi və genişləndirilməsi niyyətindədir. Əminəm ki, biz birgə söylərlə ikitərəfli əlaqələrimizi yeni, daha yüksək səviyyəyə qaldıra biləcəyik.

Anım tədbirində çıxış edən digər natiqlər də Böyük Vətən müharibəsində Qələbənin qazanılmasında xalqımızın rolundan danışdı. Bildirilib ki, müharibə zamanı 223-cü diviziya böyük qəhrəmanlıq yolu keçib, düşməne ağır zərbələr vurub. Müharibədə həyatı əhəmiyyətli neft məhsullarının - benzinin 80 faizi, motor yağlarının 90 faizi məhz Azərbaycanın payına düşürdü. Bu isə Azərbaycanın Qələbənin qazanılmasında rolunun bariz nümunəsidir.

Qarabağ müharibəsi veteranına “Azərbaycan Bayrağı” ordeni təqdim olunub

Noyabrın 20-də Goranboy rayonunun Heydər Əliyev Mərkəzində müharibə veteranı, istifadə olan mayor Telman Orucova Azərbaycan Respublikası Prezidentinin Sərəncamı ilə təltif edildiyi “Azərbaycan Bayrağı” ordeni təqdim olunub.

Müdafiə Nazirliyinin mətbuat xidmətindən AZƏRTAC-a bildirişlər ki, nazirliyin rəsmilərinin, Goranboy Rayon İcra Hakimiyyəti rəhbərliyinin, hüquq-mühafizə orqanları, qeyri-hökumət təşkilatları və ictimaiyyət nümayəndələrinin iştirak etdiyi tədbirdə əvvəlcə xalqımızın ümummilli lideri

Heydər Əliyevin və respublikamızın ərazi bütövlüyü, müstəqilliyi uğrunda şəhid olanların xatirəsi bir dəqiqəlik sükutla yad olunub.

Rayon icra hakimiyyətinin başçısı Məhərrəm Quliyev Azərbaycan Respublikasının Prezidenti, Silahlı Qüvvələrin Ali Baş Komandanı İlham Əliyevin rəhbərliyi ilə ordu quruculuğunda əldə edilən nailiyyətlərdən geniş söhbət açıb. Qeyd edilib ki, bu gün Azərbaycan Ordusu regionun ən güclü ordusudur və istənilən tapşırığı yerinə yetirməyə hər an hazırdır. 2016-cı ilin Aprel döyüşləri və 2018-ci ilin mayında Naxçıvan Muxtar Respublikasının Ermənistanla sərhədində aparılan

uğurlu əməliyyatlar zamanı min hektarlarla ərazinin nəzarətə götürülməsi, strateji əhəmiyyətli yüksəkliklərin azad edilməsi Azərbaycan Ordusu tarixinin parlaq səhifələrindəndir. Bu əməliyyatlarda Goranboy rayonundan olan hərbi qulluqçular da öhdələrinə düşən əmr və tapşırıqları layiqincə yerinə yetiriblər.

Tədbirdə vurğulanı ki, goranboylular həmişə doğma torpaqlarını etibarlı şəkildə müdafiə edərək, düşmən hücumlarının qarşısını mərdliklə alıblar. Doqquz nəfər goranboylu Azərbaycanın Milli Qəhrəmanı fəxri adına layiq görülüb. Bu gün bütün qoşun növlərində, eləcə də xüsusi təyinatlı təhsil müəssisələrində yüzlərlə goranboylu Vətənə layiqincə xidmət edir. İldən-ildə gənclər hərbi peşələrə daha böyük maraq göstərir və talelərini Vətənə xidmət peşəsinə həsr edirlər. Müharibə veteranları, şəhid ailələri, döyüşlərdə sağlamlıqlarını itirənlər dövlət tərəfindən hərtərəfli qayğı ilə əhatə olunub.

Müdafiə Nazirliyinin əməkdaşı, Əməkdar incəsənət xadimi, Prezidentin fərdi təqaüdcüsü polkovnik Abdulla Qurbani tədbir iştirakçılarını nazirliyin rəhbərliyinin salamlarını çatdırıb. Bildirib ki, nazirliyin rəhbərliyi hər bir hərbi qulluqçunun xidmətinə həmişə yüksək qiymətləndirir. İstefada və ehtiyatda olan hərbi qulluqçularımız da diqqətdən kənarda qalmırlar. Keçən əsrin 90-cı illərinin əvvəllərində döyüş orden və medallarına təqdim olunmalarına baxmayaraq, hələ də layiq görüldükləri dövlət mükafatlarını almayan hərbi qulluqçuların sənədləri müvafiq komissiya tərəfindən yenidən araşdırılıb.

Azərbaycan Respublikası Prezidentinin Sərəncamı ilə ölkəmizin müstəqilliyinin, ərazi bütövlüyünün qorunub saxlanılmasında xüsusi xidmətlərinə, öz xidməti vəzifələrini və hərbi hissənin qarşısında qoyulmuş tapşırıqları yerinə yetirərək fərqləndiklərinə görə ehtiyatda və istifadə olan bir qrup hərbi qulluqçu da təltif edilib. Onlardan biri də

istefada olan mayor Telman Orucovdur. Könüllü olaraq milli orduda əsgər kimi xidmətə başlayan T.Orucov Goranboy istiqamətində gedən əməliyyatların fəal iştirakçılarında olub. Manqa komandirindən hərbi hissənin artilleriya rəisi vəzifəsinə və mayor hərbi rütbəsinə qədər yüksələn T.Orucovun rəhbərlik etdiyi artilleriya bölmələri düşmənin 2 top, 3 tank, 1 helikopter və 40-dan çox canlı qüvvəsini məhv edib. İçərisində 20 nəfərdən çox polis əməkdaşı olan milli aviasiyamıza məxsus helikopterin düşmən mühasirəsindən çıxması da onların şücaəti ilə bağlıdır.

Müharibə veteranı, onun doğmaları və həmyerliləri 28 ildən sonra ədalətin bərpa olunmasına görə dövlətimizin başçısına və Müdafiə Nazirliyinin rəhbərliyinə minnətdarlıqlarını bildiriblər.

“Azərbaycan Bayrağı” ordeni alqışlar altında keçmiş döyüşçüyə təqdim edilib.

Azərbaycanın Milli qəhrəmanları Maşallah Abdullayev, Məhəmməd Həsənov, ziyalıların nümayəndəsi Namiq Məmmədov və digərləri T.Orucovun silah yoldaşları adından çıxış edərək onu təbrik edib, bu gün də Ali Baş Komandanın əmrlərinə hazır olduqlarını vurğulayıblar.

Tədbirdə Azərbaycanın Milli Qəhrəmanı Maşallah Abdullayevə “Azərbaycan Xalq Cümhuriyyətinin 100 illiyi (1918-2018)” Azərbaycan Respublikasının yubiley medalı təqdim edilib.

Vətəni qorumaq imandandır...

Vətən sərhəddən başlanır, deyirlər. Bir ucu qədim Oğuz yurdu Azərbaycandan başlamış, Göyçədən, Təbrizdən, Borçalıdan, düz Dəmirqapı Dərbəndə kimi uzanıb gedən bu vətənin sərhədləri hələ kifayət qədər müəyyənləşməyib. Üstəlik torpaqlarımızın iyirmi faizindən bir az da çoxu düşmən tapdağı altındadır. Belə bir zamanda birliyimizə, bir-birimizə olan sevgiyə daha çox ehtiyacımız var. Bu baxımdan dövlətimiz ciddi addımlar atır, daha böyük uğurlara götürür bizləri. Bu yöndə, təbii ki, biz vətəndaşların da atacağı addımlara, göstərəcəyi böyük səylərə dövlətimizin, məmləkətimizin ehtiyacı var. Onu da qeyd edim ki, bu yöndə veteranlarımızın böyük əməyi, böyük xidmətləri danılmazdır. Veteranlarımız daim dövlətimizin, dövlətçiliyimizin, onun başçısının, prezident İlham Əliyevin yanındadır və onun yürütdüyü uğurlu siyasəti hər zaman dəstəkləyirlər.

Peyğəmbərimizin bir gözəl kəlamı yadıma düşür: “Allaha imandan sonra ən fəzilətli ibadət vətəni qorumaqdır”

Bəli, vətəni qorumaq imandandır və bu hər bir Azərbaycan vətəndaşının şəərəfli borcudur.

Əziz oxuyucular! Bu gün sizə vətəni ürəkdən sevən, ona bütün varlığı ilə bağlı olan, erməni işğalçılarına qarşı gedən döyüşlərdə böyük şücaətlər göstərmiş bir veteran döyüşçü haqqında danışmaq istəyirəm.

Fəxrəddin Nəcəf oğlu Zamanov 01 iyul 1959-cu ildə Naxçıvan MR Sədərək kəndində anadan olub. 1975-ci ildə orta məktəbi bitirib, 1978-1980-ci illərdə Macarıstan Respublikasında həqiqi hərbi xidmət keçib. Hərbi xidmətdən qayıtdığı dövrlər Azərbaycanda xalq hərəkatının geniş vüsət aldığı müstəqilliyimiz uğrunda ciddi mübarizələrin getdiyi dövrlər idi. Təbii ki, Fəxrəddin də bu hərəkatın fəallılarından birinə çevrildi. Çünki hələ 1980-ci illərin sonlarından başlayaraq ermənilər tərəfindən Azərbaycanın əbədi və əzəli torpaqları olan Dağlıq Qarabağın

Azərbaycan Respublikasının tərkibindən ayrılaraq Ermənistan Respublikasına birləşdirilməsi haqqında məkrli fikirlər səslənirdi. Ermənilərin bu çirkin niyyətləri Fəxrəddini narahət etməyə bilməzdi.

Ölkəmizdə gedən bu proseslər Naxçıvan MR-da, eləcə də Sədərək kəndində də davam etməkdəydi. 1988-ci ildən başlayaraq Sədərək rayonunun sərhədləri boyu ermənilərin torpaq iddiaları baş qaldırmağa başlamışdı. Kərki kəndi üçün böyük təhlükə yaran-

dı. Azərbaycanlı əhali Ermənistandan, öz dədə-baba yurdundan məcburi olaraq departasiya edildi. Həmin vaxtlar Sədərəyin, eləcə də Kərkinin təhlükəsizliyi mühüm məsələ idi. Fəxrəddin Zamanov xalqın çətin vəziyyətində kəndin müdafiəsinə qalxaraq özünümüdafiə dəstəsi yaratdı. Bu mübarizə aylar, illər boyu davam elədi. Erməni quldurlarının Azərbaycana qarşı açıq şəkildə ərazi iddiaları ilə çıxışlar edərək, Dağlıq Qarabağa hücumlarının daha geniş vüsət aldığı 1990-cı illərdə könüllü özünümüdafiə dəstələrinin xidməti təbii ki, misilsiz idi. Amma bu dövrdə milli ordunun yaranmasına daha böyük ehti-

yac duyulurdu. Məhz bu vaxtlar Naxçıvan Muxtar Respublikasında Müdafiə Komitəsi yaradıldı. 1991-ci ildə Naxçıvan Respublikası Müdafiə Komitəsinin müvafiq əmri ilə Fəxrəddin Zamanov Naxçıvan MR Sədərək rayonunun N Saylı hərbi hissəsinə qarargah rəisi təyin olundu. Bundan sonra o, milli ordumuzun düşmənlə təmas xəttində müdafiə mövqeyinin gücləndirilməsi istiqamətində tədbirlər görməyə və ön cəbhədə strateji postların müdafiəsini təşkil etməyə başladı. Daha sonra hərbi xidmətə çağırılan çağırışçılardan ibarət topçu dəstələri və ağır texnikadan müdafiə alayları yaratdı. Döyüşlərin qızgın çağlarında isə öz əsgərləri ilə çiyin-çiyinə döyüşlərdə iştirak edərək böyük şücaət göstərdi.

1992-ci il Naxçıvan MR Sədərək rayonunun düşmənlə təmas xəttində ağır döyüşlərdə Fəxrəddinin göstərdiyi şücaətini canlı şahidlərindənəm. Macarıstandan zabit kimi qayıdan Fəxrəddinin hərbi təcrübəsi burada onun köməyinə çatmışdı. Döyüş yoldaşları, əsgər və zabitlər onun bu hərbi təcrübəsindən yararlanaraq düşməne sarsılmaz zərbələr vurmuşlar. Sədərək uğrunda gedən ağır döyüşlərdə çoxlu şəhidlərimiz olsa da, vətən torpağının bir qarışı belə düşməne verilməmişdir. Fəxrəddin öz qəhrəman əsgərlərini ürək yanğısı ilə həmişə xatırlayır. Həmin döyüşlərdə əldən verilməyən strateji əhəmiyyətli postlarımız bu gün də Fəxrəddinin böyük xidmətləri sayəsində möhkəm qala kimi dayanmaqdadır.

1993-cü ildə gedən döyüşlərdə Fəxrəddin böyük qəhrəmanlıqlar göstərərək strateji yüksəklik hesab edilən Kərki kəndindəki “Qırmızıtopə” yüksəkliyi düşmən tərəfindən ələ keçirilmişdi. Fəxrəddinin komandanlığı altında gedən döyüş əməliyyatları nəticəsində həmin yüksəklik düşməndən geri aldı. Digər strateji yüksəkliklərimiz olan “Ucubiz” də Fəxrəddinin əsgərləri tərəfindən uğurla qorunub saxlanılırdı.

Fəxrəddini çox yaxından tanıyıram. Sədərəyin ən ağır günlərində onun

misilsiz xidmətlərinin şahidi oluşam. Gedən döyüşlərdə igidlikləri çox olub və bundan çox bəhs etmədim sizlərə. Eldə, obada, onu vətənə bağlı, vətənpərvər bir oğul kimi tanıyırlar sevirilər və ona bir ağsaqqal kimi böyük hörmət bəsləyirlər. O, bu gün də torpaqlarımızın düşmən işğalından azad olunması üçün döyüşlərdə iştirak etməyə hazırdır. “Baxmayaraq ki, 60 yaşım var, amma əvvəlki döyüş əhval-ruhiyyəsiyəndəyəm” deyir. Fəxrəddin Zamanov hələ də ehtiyatda olan zabitdir, müharibə veteranıdır.

Hazırda Azərbaycan Respublikasının Fövqəladə Hallar Nazirliyinin Akademiyasında işləyir. Gözəl ailə başçısıdır. Tez-tez görüşürük və döyüş xatirələrini danışır, kövrəlir... Həm də öz qəzəbini də gizlətmir. Onun bu qəzəbi nankor düşmənlərimizə olan nifrətdən doğur. Torpaqlarımızın iyirmi faizindən çoxunun hələ də düşmən tapdağı altında qalması ilə bağlı heç vaxt barışa bilməyəcəyini bildirir.

Bilirəm ki, Ali Baş komandanın döyüş əmrini gözləyir.

Vətənimizin azadlığı uğrunda döyüşlərdə görüşənəddək Fəxrəddin!

Kəmaləddin Qədim,
AYB-nin üzvü, şair, prezident
mükafatçısı, müharibə veteranı

Bakı faşizm üzərində qələbənin 75 illiyi münasibətilə dünya birliyinə müraciətinin layihəsinin imzalanmasını dəstəkləyir

Bakı “1941-1945-ci illər Böyük Vətən Müharibəsində Qələbənin 75 illiyi münasibətilə Müstəqil Dövlətlər Birliyi Dövlət başçılarının MDB ölkələri xalqlarına və dünya birliyinə müraciətinin layihəsi haqqında” qərarın imzalanmasını vacib hesab edir. Bunu Azərbaycanın xarici İşlər naziri Elmar Məmmədov deyib.

“1941-1945-ci illər Böyük Vətən Müharibəsində Qələbənin 75 illiyi münasibətilə Müstəqil Dövlətlər Birliyi Dövlət başçılarının MDB ölkələri xalqlarına və dünya birliyinə müraciətinin layihəsi haqqında” qərarın imzalanmasının vacibliyini qeyd etmək istərdim. Böyük Vətən Müharibəsində Qələbənin 75 illiyinin qeyd edilməsi ərəfəsində, Azərbaycanın və Azərbaycan xalqının faşizm üzərində Qələbənin əldə olunmasına verdiyi böyük töhfə xüsusilə qeyd edilməlidir”, - Məmmədov MDB Xarici İşlər Nazirləri Şurasının dar tərkibli iclasında

çıxışı zamanı bildirib.

Nazir xatırladı ki, müharibədə Azərbaycanın 600 mindən artıq nümayəndəsi iştirak etdi, onlardan yarından çoxu döyüş bölgələrində həlak oldu və itkin düşdü.

“Faşizmə qarşı mübarizədə Azərbaycan xalqı yalnız döyüş bölgələrində deyil, arxa cəbhədə də qəhrəmanlıq, şücaət və fədakarlıq nümayiş etdirdi. İkinci dünya müharibəsi zamanı qələbənin əldə edilməsində Bakı nefti əvəzsiz rolu olmuşdur. Müharibənin 1941-1945-ci illərində Sovet İttifaqında istehsal olunan neftin 70%-dən çoxu, benzinin 80%-i və motor yağlarının 90%-i Azərbaycanın payına düşüb”, - nazir vurğulayıb.

Bu baxımdan, qərarın imzalanmasını “nasist ideologiyasına, o cümlədən abidə və memorialların ucaldılmasına və irqçiliyin təbliğatına qarşı mübarizədə xüsusilə əhəmiyyətli hesab edir”.

F.İsazadə

Böyük Vətən Müharibəsi iştirakçlarına Belarusun “Yubiley medal”ı təqdim olunub

böyükdür. Azərbaycan nefti qələbənin həlledici amillərindən biri olub. “Mən vurğulamaq istəyirəm ki, Belarusun alman işğalından azad olunması istiqamətində gedən döyüşlərdə azərbaycanlı əsgərlər xüsusilə seçiliblər. Belarus xalqı onların xatirəsini hər zaman əziz tutur. Bu gün mən özüm bura gəldim ki, Böyük Vətən Müharibəsi iştirakçıları ilə şəxsən görüşüm, Belarus xalqı adından onlara dərin minnətdarlıq bildirim”, - deyər səfir qeyd edib.

Çıxış edən Gəncə Şəhər İcra Hakimiyyəti başçısının müavini Vəfa Abbasova qeyd edib ki,

Gəncədən olan iki Böyük Vətən Müharibəsi iştirakçısına Belarus Respublikası adından “Yubiley medal”ı təqdim olunub. Medal Belarusun alman işğalından azad olunmasının 75-ci ildönümünü münasibətilə təsis edilib. Alman faşizmi üzərində qələbənin əldə olunması istiqamətində göstərdikləri şücaətə görə Əliyev Qurban Yusif oğlu və Verdiyev Bəylər Abbas oğlu “Yubiley medalı” ilə təltif olunublar. Medalları Belarusun ölkəmizdəki Fövqəladə və səlahiyyətli səfiri Qennadiy Axramoviç Böyük Vətən Müharibəsi iştirakçılarının yaxınlarına təqdim edib.

Mərasimdə çıxış edən Qennadiy Axramoviç qeyd edib ki, Azərbaycanın Böyük Vətən Müharibəsində qazanılan qələbədəki rolu olduqca

Azərbaycan xalqının Böyük Vətən Müharibəsində göstərdiyi əzmkarlıq, qəhrəmanlıq və şücaət barədə nə qədər danışılarsa azdır. Faşizm üzərində qələbə digər bir çox xalqlar

kimi Azərbaycan xalqının da qanı və külli miqdarda maddi sərvətlərinin itirilməsi, böyük məhrumiyyətlər hesabına əldə edilib. Bu qələbənin əldə olunmasında böyük qəhrəmanlıq göstərən şəxslərin xatirəsini əziz tutmaq hər birimizin borcudur.

Mərasimdə Azərbaycan Respublikası “Müharibə, Əmək və Silahlı Qüvvələr və Hüquq Mühafizə Orqanları Veteranları Şurası”nın Gəncə şəhər təşkilatının sədri Yusif Məmmədov və Böyük Vətən müharibəsinin iştirakçısı Tofiq Hüseynov çıxış edərək, öz xatirələrini bölüşüb, müharibə iştirakçıları adından göstərilən diqqətə görə Belarusun ölkəmizdəki Fövqəladə və səlahiyyətli səfiri Qennadiy Axramoviçə təşəkkür ediblər.

Nəsillərə örnək olan ömür

İnsan dünyaya göz açanda onun əməl dəftəri təmiz ağ kağıza bənzəyir. Yaşa dolduqca hər kəsin həyatdakı uğurları, əldə etdiyi nailiyyətləri əməl dəftərinə qeyd olunur. Xeyirxahlıq, nəci əməllər bu dünyada insanı ucaldan, digərlərindən fərqləndirən ən ülvi duyğulardır. İnsan var ki, Tanrının verdiyi ömür payını elə yaşayır ki, ömrünün sonunadək yaddaşlarda qalacaq bir xoş xatirəsi qalmır. İnsan da var hələ gəncliyindən çalışdığı kollektivdə, yaşadığı şəhərdə çoxlarına kömək olur, darda qalana yol göstərir, bütün mənəli ömrünü xalqının firavan həyatına, cəmiyyətin tərəqqisinə sərf edir. Belə insanlardan biri də Fikrət Cümşüd oğlu Teymurovdur.

Fikrət Teymurov 23 sentyabr 1944-cü ildə Bakı şəhərində anadan olub. 1951-ci ildə Bakı şəhərindəki 1 saylı orta məktəbə daxil olub və 1961-ci ildə həmin məktəbi bitirib. 1963-1965-ci illərdə hərbi xidməti başa vurduqdan sonra o, 1973-cü ildə Odessa Dəniz Donanması Mühəndislər İnstitutunun Bakı filialının iqtisadiyyat fakültəsinə qəbul olub və 1979-cu ildə həmin ali məktəbin mühəndis-iqtisadçı ixtisasını bitirib.

Fikrət Teymurov 1974-1977-ci illərdə “Paris Kommunası” adına Gəmi təmiri zavodunda təsərrüfat müdiri vəzifəsində çalışıb. Onun sonuncu olaraq tutduğu vəzifə 1977-2005-ci illərdə Bakı Limanının Dəniz Vağzalıının rəis

müavini, daha sonra 2005-2015-ci illərdə həmin qurumda Dəniz Vağzalıının rəisi olub.

Fikrət müəllim hələ uşaqlıq illərindən Xəzərin mavi sularının vurğunu idi. Sahildə dayanıb ləpələri seyr etməkdən, dənizdə üzən gəmilərə baxmaqdan xüsusi zövq alırdı. Elə dənizə, sahili döyəcəyən ləpələrə olan marağ və istək onun ömrünün 40 ilini Bakı dəniz vağzalı ilə bağladı.

F.Teymurovun Bakının keçmişi ilə bağlı acılı-şirinli xatirələri var. 1988-ci ilin meydan hadisələri, 1990-cı ilin 20 Yanvar qırğını Fikrət Teymurovun yaddaşında silinməz iz qoyub. Çalışdığı Dəniz Vağzalı “Azadlıq” meydanının yaxınlığında yerləşirdi. Azadlıq, müstəqillik duyğuları ilə döyünən qəlbi həmişə xalqın yanında olub.

Yuxarıda sadaladığım və deyər bil-mədiklərim xeyli yaxşılıqlar, təmənnəsiz savab işlər Fikrət müəllimin gördüyü işlərin bir qismidir. Onun təvazökarlığı, elədiyinin mində birini dilinə gətirməməsi, doğrudan da gözəl insanlıq xüsusiyyətlərinə malik olmasından irəli gəlir. Deyir ki, xalqım, Vətənim üçün indiyədək etdiklərim həmişə məndə qürur hissi doğurub. Fəxr edirəm ki, müstəqil Azərbaycanın qurucuları sırasında mənim də azacıq da olsa əməyim var.

Ulu öndər Heydər Əliyevin ikinci dəfə hakimiyyətə qayıdışını Fikrət müəllim Azərbaycan xalqının tarixi

seçimi kimi qiymətləndirir. 1993-cü ildə Azərbaycanda vətəndaş qarşıdurması, kaos hökm sürdüyü bir vaxtda ümummilliyet lider xalqın təkidli tələbi ilə ölkə rəhbərliyinə gəldi və həyata keçirdiyi iqtisadi, siyasi islahatlar nəticəsində inkişaf və tərəqqinin əsasını qoydu. Heydər Əliyevin təməlini qoyduğu müstəqil Azərbaycan artıq 29-cu ildir günü-gündən güclənir, inkişaf edir.

Bu yolu uğurla davam etdirən Azərbaycan Respublikasının Prezidenti cənab İlham Əliyev ölkəmizin iqtisadi cəhətdən daha qüdrətli dövlətə çevrilməsi üçün böyük islahatlara təkən verib. Son dövrlər əmək haqlarının, pensiya və müavinətlərin artırılması ilə bağlı verilən sərəncamlar xalqın rifahının yaxşılaşdırılması istiqamətində atılan addımlar dövlət başçısının əhalinin sosial vəziyyətinin daim diqqət mərkəzində saxlamasının bariz nümunəsidir.

Fikrət Teymurovun əməyi həmişə dövlətimiz tərəfindən yüksək qiymətləndirilib. Azərbaycan Respublikasının Prezidenti cənab İlham Əliyevin müvafiq sərəncamı ilə 2011-ci ildə Azərbaycanda dəniz nəqliyyatının inkişafında xidmətlərinə görə “Tərəqqi” medalı ilə təltif olunub, 2017-ci ildə isə Azərbaycan Respublikası Prezidentinin fərdi təqaüdünə layiq görülmüşdür. O, 2014-cü ildə Dəniz Donanmasının Fəxri İşçisi, 2018-ci ildə Azərbaycan Respublikası Müharibə, Əmək və Silahlı Qüvvələr Veteranları təşkilatının “30 il” yubiley medalı, fəxri fərmanları ilə təltif olunub.

F.Teymurov hər gün Bakı Dənizkənarı Milli Parka gəzməyə çıxanda qeyri-ixtiyari olaraq ayaqları onu Dəniz Vağzalına gətirir. Bir vaxtlar birlikdə çalışdığı insanlar onu gören kimi xoş üzlə, mehribanlıqla qarşılaşırlar. İndi də doğma kollektivində hər kəs işləri çətinə düşəndə tez Fikrət müəllimi arayıb ondan məsləhət alır. O da həvəslə bilik və bacarığını gənclərə bölüşür, onları doğru yola istiqamətləndirir.

Ömrünün kamillik dövrünü yaşayan təcrübəli mütəxəssis Fikrət Teymurovun 75 yaşı tamam olur. Bakı Limanının kollektivi öz dəsti-xətti və qabaqçıl iş təcrübəsi ilə uzun müddət çalışdığı sahəyə töhfələr verən Fikrət müəllimi yubileyi münasibətilə səmimi-qəlbədən təbrik edir, ona cansağlığı və həyatda müvəffəqiyyətlər arzu edirik.

TOPÇU QULAM

Gələnlə müttərəqqi bəşəriyyət İkinci Dünya müharibəsində alman faşizmi üzərində qələbənin 75 illiyini təntənə ilə qeyd edəcək. Adolf Hitlerin dünyaya ağalılıq etmək iddiası ilə başladığı bu mənfur müharibəni bütün dünya xalqları nifrət hissi ilə xatırlayırlar. Az qala dünyanın üçdə birini işğal etmiş faşistlər 1710 şəhər və qəsəbəni yerlə-yeksan etmiş, 70 mindən çox kənd və yaşayış məntəqəsini yandıraraq qarət etmiş, 323 min sənaye müəssisəsini bombalamış, tarixi maddi-mədəniyyət abidələrini yer üzündən silmiş, milyonlarla insanların ömrünə son qoymuşlar.

1418 gün davam edən Böyük Vətən müharibəsi 20 milyon Sovet adamının qanı bahasına qələbə ilə başa çatdı. Bu qələbə bəşəriyyəti faşizm taunundan xilas etdi. 9 May günü dünyaya ağalılıq etmək istəyən azgın Hitler başda olmaqla faşistlərin alçaq niyyətlərinin puç olduğu gündür. Düşmən 1941-ci ilin iyun ayına kimi Avropanın əksəriyyət ölkələrini işğal etmişdi. Sovet xalqının faşist Almaniyası üzərindəki qələbəsinin böyük ümumdünya tarixi əhəmiyyəti vardı.

Bu qələbənin qazanılmasında doğma Azərbaycanımız da böyük şücaət göstərmişdir. Böyük Vətən müharibəsində Vətənimizin xilasına naminə, faşizmin darmadağın edilməsinə naminə xalqımız böyük qurbanlar vermişdir. Vətənə sədaqətlə xidmət etmiş və öz həyatını qələbə naminə qurban vermiş adamların xatirəsini biz bu gün də ehtiramla yad edirik.

Böyük Vətən müharibəsinin odlu-alovlu səngərlərində Cəlilabad rayonundan olan minlərlə əsgər və zabıtlarımız da böyük əzmkarlıq göstərmiş, azgın faşistlərin yuvası olan qanlı Berlinədək şanlı döyüş yolu keçmişlər. Cəbhələrdən geri qayıtmayan, Vətən uğrunda fədakarlıqla həlak olan 3600 həmyerlimizin əziz xatirəsi bu gün də qəlbimizdə əbədi yaşayır. Cəlilabadın istirahət parkında ucaldılmış Ana abidəsi Böyük Vətən müharibəsində həlak olanların xatirəsinə xalqımızın ehtiramını bir daha nümayiş etdirir. Müharibə cəbhələrində həlak olan cəlilabadlıların şərəfinə rayonumuzun mərkəzində ucaldılmış "Xatirə buləği" kompleksinin də açılışı olmuşdur. Təbirişlə iştirak edənlər faşizmə qarşı döyüşlərdə həlak olmuş həmyerlilərimizin xatirəsini bir daha ehtiramla yad etmişlər.

Böyük Vətən müharibəsində hünər göstərmiş Fətulla Niftullayev, Gülağa Cəfərov, Rəşid Əhədov, Şirbala Mayılov, Səfəralı Məmmədov, Qulam Əliyev, Alim Əliyev, Ağapaşa Səfərov, Ağabağır Kazımov kimi igid oğullarımızın keçdiyi şərəfli həyat yolu bu gün hamımız üçün örnəkdir. Bu yazımızda el-oba içərisində "Topçu Qulam" kimi tanınmış Qulam Əliyev haqqında söz açmaq istəyirik.

Qulam Əliyev Cəlilabad rayonunun Məlikqasımlı kəndində 1902-ci ildə doğulub, boya-başa çatıb. Müharibə başlananda o, kənddə kolxoz sədri işləyirdi. Vətənin bu ağır günündə Qulam arxa cəbhədə əlindən gələni edirdi ki, məhsulumuz bol olsun, əsgər ailələri korluq çəkməsinlər. İşçi qüvvəsi az idi. Kişilər cəbhəyə getdiyi üçün bütün işləri qadınlar görürdülər.

Bir gün müharibəyə getmək üçün Qulama da çağırış vərəqi gəldi. 1942-ci ilin aprel ayında cəbhəyə yollanan Qulam ilk döyüşə Mozdok yaxınlığında girir. Ağır döyüşdə o, düşmənin bir neçə tankını məhv edir və özü də bu döyüşdə yaralanır. Hospitalda müalicə alıb sağalandan sonra yenidən cəbhəyə yola düşür. 1943-cü ildə Kursk cəbhəsində gedən qanlı döyüşlərdə vuruşur. 151-ci diviziyanın döyüşçüləri ilə birgə

Belqorod şəhərinin, Kirov vilayətinin, Sumsk vilayətinin Luza qəsəbəsinin, Leninqrada Krasnoye kəndinin azgın faşistlərdən azad olunmasında iştirak edir. Odlu səngərlərdə göstərdiyi şücaətə görə həmyerlimiz Qulam Əliyev komandanlıq tərəfindən "İgidliyə görə" medalı ilə təltif edilir.

Od-alov içindən çıxmış müharibə veteranı Qulam Əliyevin cəbhə xatirələrindən: " Polkumuz 1943-cü ildə Kursk yaxınlığındakı döyüşlərdə fəal iştirak etdi. Tezliklə Orlov, Kursk, və Bryansk cəbhələri ilə birləşərək faşistləri mühasirəyə aldıq. Qanlı döyüşlərdən sonra Kursk vilayətini faşistlərdən azad etdik. Hər döyüşdən sonra ən yaxın dostumuzu, cəbhə yoldaşımızı görməyəndə adamın qəlbə ağrıyırdı. Lakin heç kim fikirləşmirdi ki, qarşıdakı döyüşdə düşmən gülləsinə hədəf ola bilər. Çünki insan qəzəbi, insan nifrəti ölümdən güclü idi. Hamını bir şey düşündürürdü - Vətəni azad etmək. Bu amal idi bizi yaşadan, döyüşlərə ruhlandıran.

Qoşunlarımızın köməyi ilə Leninqrad şəhərinin ətrafını alman faşistlərindən təmizlədikdən sonra Belarusiyaya keçdik. Belarusiyanın keçilməz meşələrində almanlar bizim polku üç tərəfdən mühasirəyə aldılar. Bir tərəfimiz isə bataqlıq idi. Uzun müddətli vuruşmadan sonra mühasirəni yarım əks hücumla keçdik. Biz mühasirədən çıxdıq. Tallin şəhərini də işğalçıları təmizlədik."

Sinəsini orden və medallar bəzəyən Qulam Əliyevin cəbhə xatirələri çoxdu. Yadımdadı, oxuduğum Cəlilabad şəhər 2 sayılı məktəbdə müharibə veteranları ilə şagird və müəllim heyətinin görüşündə də Topçu Qulamın maraqlı cəbhə xatirələrinə duyunca qulaq asmışıq. Onun barıt qoxulu xatirələrini dinlədikcə gözümüz önündə müharibənin odlu-alovlu günləri bir daha canlanırdı. Biz o döyüşçünü klublarda

baxdığımız davalı kinoların qəhrəmanı kimi tanıyırdıq. Qulam Əliyevin ağsaqqal sözü, öyüd-nəsihəti, keçdiyi şərəfli həyat yolu biz gənclər üçün örnək idi.

Qəhrəman döyüşçünün barıt qoxulu xatirələrindən: "Mənim döyüşdüyüm 151-ci atıcı diviziyası Polşanın azad olunmasında da fəal iştirak edib. Kənd və şəhərləri azgın faşistlərdən təmizləyə-təmizləyə 1944-cü ildə Praqa şəhərinə gəlib çatdıq. Döyüşdəki hünərimə görə mənə "Şöhrət" ordeni və "Praqanın azad olunması" medalı ilə təltif etdilər. Sonra biz Almaniyanın içərilərinə doğru irəlilədik. Hər şəhər, hər kənd uğrunda əlbəyaxa döyüşlər gedirdi. Bu döyüşlər zamanı 15-dən çox faşist öldürdüm, düşmənin bir neçə tankını yandırdım. Müharibənin qurtarması xəbərini də Almaniya torpağında eşitdik. Qələbə günü - 1945-ci il mayın 9-da hissəmizdə böyük bayram oldu. Əsgərlərimiz bir-birini təbrik edir, qucaqlaşmış öpüşürdülər. O vaxtdan neçə illər keçsə də müharibənin ürəklərə vurduğu yaralar hələ sağalmayıb..."

Böyük Vətən müharibəsi veteranı Qulam Əliyev həm də gözəl ailə başçısı olub. 9 övlad böyüdü bəy-başaya çatdırıb, nəvə-nəticə sahibi olub.

Yeri gəlmişkən deyək ki, nəvəsi, 1973-cü il təvəllüdü Eldəniz Kamranov babası haqqında məqalə hazırladığımızı eşidib redaksiyamıza gəlmişdi. O, redaksiyamızda olarkən babası haqqında elə qürurla, elə fəxrli danışdı ki: "Mən Qulam Əliyevin nəvəsi olmağımla qürur hissi keçirirəm. Çünki o, hamıya örnək olan şərəfli bir ömür yaşamışdır. Bu gün hamımız ona oxşamaq, onun kimi yaşamaq istəyirik. İstəyirik ki, öz əməlimizlə, əməyimizlə onun adını uca tutaq. Onu da deyim ki, babamın zəhmli baxışı olsa da, çox rəhmdil adam idi. Biz nəvələrimizi çox istəyirdi. Deyərdi ki, nəslimizin adına ləkə gətirməyin, bir-birinizə dayaq olun, halal zəhmətlə yaşayın. Kişi kimi ömür sürün, qorxaq olmayın. Həmişə haqqın tərəfində durun, haqqınız uğrunda mübarizə aparın. Çalışın babanız kimi el-oba içərisində hörmət-izzət qazanın. Qoy fəxrlə desinlər ki, Qulam kişinin nəvələri də onun özü kimi xeyirxah adamlardır..."

Od-alov içindən çıxmış müharibə veteranı Qulam Əliyev müharibədən sonrakı illərdə bir müddət təsərrüfatla məşğul olub, sonra "Veteranlar" mağazasının müdiri kimi çalışıb. Özü kimi yaşlı nəslin nümayəndələrinə nümunəvi xidmət göstərmiş. Əmək fəaliyyətinə və rayonun ictimai-siyasi həyatında fəal iştirakına görə o vaxtlar qabaqcıl əmək adamlarına verilən "Rəşadətli əməyə görə", "Lenin yubiley medalı", "Kommunist əməyi zərbəçisi", "Sosializm yarışının qalibi" nişanları ilə təltif olunub.

Qəhrəman döyüşçü, hamının "Topçu Qulam" kimi tanıdığı Qulam Əliyev 2000-ci ildə Cəlilabad şəhərində dünyasını dəyişib. O, bu gün şəhər qəbiristanlığında əbədi uyusa da, qədirbilən xalqımızın qəlbində həmişə yaşayır. Necə deyərlər, heç kim unudulmur, heç nə yaddan çıxmır...

Biz də alman faşizmi üzərində qələbənin 75-illiyi ərəfəsində od-alov içindən çıxmış müharibə veteranı Qulam Əliyevi bir daha böyük ehtiramla yad edib, nüfuzlu "Azərbaycan Veteranı" qəzeti vasitəsilə geniş oxucu kütləsinə tanıtmayı özümüzə mənəvi borc bildik.

*Ədalət Salman,
Azərbaycan Jurnalistlər Birliyinin üzvü*

Həyatını təhsilə həsr edən Vaqif Qayıbov

Vaqif Qayıbov 1948-ci ildə indiki Şirvan şəhərində Manaf kişinin ailəsində doğulmuşdur. 1 nömrəli şəhər orta məktəbi müvəffəqiyyətlə bitirdikdən sonra bir neçə il istehsalatda çalışmış, 2 il keçmiş Sovet Ordusu sıralarında xidmət etmişdir. Əli Bayramlı Pedaqoji Məktəbində oxuyub müəllim olmaq arzusunun valideynlərinə bildirdikdən sonra imtahanlara hazırlanmışdır. 1973-cü ildə oranı fərqlənmə diplomu ilə bitirərək Təhsil Nazirliyinin təyinatı ilə Saatlı rayonundakı kənd məktəblərindən

birində bədən tərbiyəsi müəllimi kimi fəaliyyət göstərmişdir.

Ali təhsil almaq Vaqif müəllimi daim düşündürmüşdür. Ona görə də sənədlərini ali məktəbə təqdim edir. O, qəbul imtahanlarından uğurla keçərək indiki Azərbaycan Dövlət Pedaqoji Universitetinə daxil olur. Bir neçə ildən sonra həmin ali təhsil ocağının tarix-hüquq fakültəsini uğurla bitirir.

V. Qayıbov bir müddət 9 nömrəli tam orta məktəbdə və Şirvan Dövlət Humanitar və İqtisadiyyat kollecinə

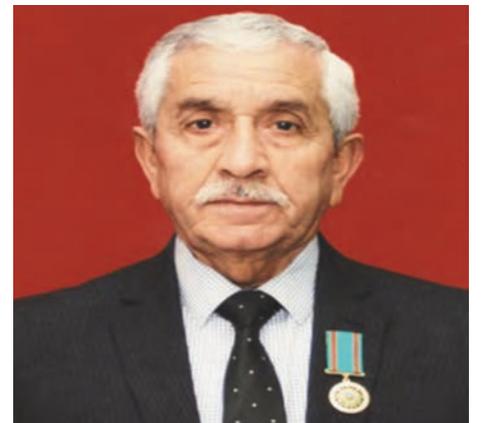
çalışır. 2006-cı ildə bacarığı, işgüzarlığı nəzərə alınaraq şəhər Təhsil Şöbəsinə məktəb və kadr işləri üzrə aparıcı məsləhətçi vəzifəsinə təyin olunur. Vaqif müəllim burada da işgüzarlığı, iş məsuliyyəti, qayğıkeşliyi ilə fərqlənir. Təqaüdə çıxana kimi Vaqif müəllim bu vəzifəni də şərəflə yerinə yetirir. Aparıcı məsləhətçi kimi məktəblərə, məktəbəqədər tərbiyə və məktəbdənkənar müəssisələrə yaxından kömək göstərir. Yaxşı işi şəhər və Təhsil Şöbəsi rəhbərliyi tərəfindən dəfələrlə qiymətləndirilir.

O, şəhər və respublika üzrə «İlin ən yaxşı müəllimi» (1978, 1982-ci illər) adını almış, döş nişanı ilə təltif olunmuşdur.

Vaqif Qayıbovun xüsusi istedadı malik gənclərin yaradıcı potensialının üzə çıxmasında, inkişaflarında əməyi olmuşdur.

Qabaqcıl təhsil işçisi təqaüdə çıxandan sonra da Yeni Azərbaycan Partiyasının üzvü kimi doğma şəhəri Şirvanın ictimai-siyasi həyatında fəal iştirak edir.

Vaqif Qayıbov ötən il Azərbaycan Respublikası Müharibə, Əmək və

Silahlı Qüvvələr Veteranları Şirvan şəhər təşkilatının sədri seçilmişdir. O qısa vaxtda yeni seçildiyi sahədə də fəallığı, işgüzarlığı ilə fərqlənib. Respublika Veteranlar Təşkilatı tərəfindən veteran hərəkatında fəal iştirakına görə «30 il» yubiley medalı ilə təltif olunmuşdur.

Vaqif müəllim Respublikanın ictimai-siyasi həyatında da fəal iştirak edir. Şəhər Veteranlar Təşkilatının sədri kimi də üzərinə düşən işin öhdəsindən bacarıqla gəlir.

Veteran hərəkatının fəal iştirakçısı Vaqif Qayıbova uzun ömür can sağlığı arzulayırıq.

Zəngəzurlu döyüşçünün son öpüşü

...Əvvəli növbəti sayımızda

Bu kitab Ermənistan Dövlət Kitab Palatası tərəfindən buraxılmışdı və sən demə, elə bu qurumun nəşrlərinin xalis məlumat səciyyəli toplular olması nəzərə alınaraq onlar xalq arasında "Qlavlit" adlanan - Mətbuatda Dövlət Sirlərini Mühafizə edən İdarənin, senzorların baxışından və təsdiqləməsindən kənar qalmış.

Bu incə məqamı bilən Söhbət Məmmədov atası ilə birgə həmin toplunu tərtib edir.

Və İsrafil müəllim soruq kitabçasına "Bədiilik dünyamızın doğma bir hənirtisi" adlı geniş müqəddimə yazır.

Aydın səmada şimşək çaxmasına oxşayan həmin ön söz oxuyan hər kəsi diksindirən tarixi gerçəklərdən bəhs edirdi.

Müqəddimə müəllifi İsrafil Məmmədov müasir Ermənistan ərazisinin əsli, Azərbaycan torpaqlarının olmasını, bizlərin həmin yerlərdə ta qədimlərdən məskən saldığımızı səyahətnamələrin, salnamələrin, elmi mənbələrin, arxiv sənədlərinin əsasında sübut edirdi.

"Yaşayan və yaşadığımızı Ermənistanın paytaxtı İrəvanın, qədim Çuxur S'əd torpağının altında-üstündə qalan və qalmayan maddi mədəniyyət abidələrindən, əlvan sənət incilərindən gəlir. Üzdə olan və olmayan bu abidələr və incilərdən, qayalara həkk olunmuş yazılar və rəsmlərdən, səssiz-səmiş uyuyan məzar kitabələri və təsvirli daş sənədlərdən, toz basmış memarlıq nümunələrindən və mənasız araşdırılmamış toponimlərdən, rəncbər və bağban, bəna və dülgər, dəmirçi və boyaqçı, mütəfəkkir və ədib, ozan və şair babalarımızın əmək və əməl bəhrələrindən tələf olunan ideya və ideallardan, yazdıqları divan və kitablarıdan qopan bu həzin hənirti, şəksiz ki, indi müzakirə və mübahisə mövzusu, tənqid hədəfi və yozmalar obyektinə çevrilməkdən daha çox tədqiq və təhlilə, həm də təkə tədqiq və təhlilə deyil, böyük ehtirama ciddi ehtiyac duyur". (Göstərilən kitab, səhifə 5-6).

Tarixi mənbəyə, özü də qəsdən orta əsrlər erməni müəllifinin qeydlərinə əsaslanan İsrafil Məmmədov bir daha Qərbi Azərbaycanın əski Azərbaycan torpaqları olmasını qabardaraq 1679-cu il iyunun 4-də zəlzələ İrəvanı xarabazara çevirdikdən sonra yeni təyin edilən hökmdar Zal xanın dönəmində aparılan quruculuqlara diqqət yönəldərək yazır: "Yerləyəkən olmuş şəhəri dirçəldilər, viranəlik-xərabəlik üzərində daha möhkəm qala, daha görkəmli, daha gözəl imarətlər də ucaldı. Bərdədən, Zəyəmdən, Təbrizdən, Makudan, Naxçıvandan köməyə gələnlərdəmi farslar imiş?"

Bəs onda yeni çəkilən arxların, yeni tikilən məscidlərin, karvansaraların, yeni salınan meydanların, bağ-bağatın, əkin yerlərinin adları niyə farsca deyil, o zaman İrəvanda yaşamış ata-babalarımızın dilindədir - azərbaycanca?" (Həmin kitab, səhifə 9-10).

Bu gün bunları demək, yazmaq, "İrəvan bizimdir" hayqırmaq nə asan! 1985-ci il İrəvanında isə bu sözləri Ermənistanın rəsmi dövlət nəşriyyatında yazıb nəşr etdirmək qan-qan demək idi, yatanları oyatmaq, şüurları lərzəyə gətirmək, birmənalı olaraq qəhrəmanlıq idi.

Daha nə yazırdı İsrafil Məmmədov: "İrəvanda, həm də xanlığın bütün ərazisində fars, ərəb, erməni dili deyil, məhz Azərbaycan dilinin üstün təsir gücünə malik olduğunu və geniş yayıldığını aşağıdakı faktlar bir daha sübut edir. Matenadaranın arxiv fondunda (Kilsə divanı, səhifə 290, 319) saxlanılan məktubu 1784-cü ildə kahin Qukas yazmışdır. Məktubda Gürcüstana - II İrakliyə, Bəyazidə - İsak paşaya göndərilmiş toxumların siyahısı verilmiş, miqdarı və qiyməti göstərilmişdir. Qərribə görünsə də, faktıdır ki, kilsə xadimi, erməni dilinin mahir bilicisi bu kahin toxumların, demək olar ki, hamısının adını azərbaycanca yazmışdır.

... Xanlığın ərazisi, sərhədləri haqqında söhbət açılan bütün əsərlərdə, hətta dərsliklərdə yer adları bu qaydada verilmişdir: Arpa çayından Qızıl kilsə kəndinədək, Hacı Bayraməli kəndindən Qəbir dağına, Koroğlu dağından Arazboya Naxçıvanadək... yaxud xanlığa daxil olan mahalların (nahiyələrin) adlarına fikir verək: Qırxbulaq, Vedibasar, Şəhur, Sürməli, Saatlı, Seyidli, Sərdarabad, Talin, Zəngibasar, Abaran, Dərəçəkək, Dərəkənd, Gərnibasar, Göyçə...

... O dövrün maddi abidələri də belə bir həqiqətin etirafıdır ki, təkə İrəvanda deyil, ətraf ərazilərdə də yaşayıb-yaratmış, bizim günlərdə gəlib çatan yadigarlar qoyub getmiş azərbaycanlıların sayı, həqiqətən, çox olmuşdur. Bunu Sisyan rayonunun Urud kəndində 1503-1504, 1578, 1579, 1581-ci illərdən qalan xatirə abidələri bir daha təsdiq edir"(Yenə orada, səh. 11-12).

164 səhifəlik bu kitab nəinki Ermənistan, hətta Azərbaycanın özündə də tarixçilərimizin və tarixşünaslığımızın "bizə millətçilik damğası vururlar" hürküsü ilə belə mətləblərlə bağlı cıncırını çıxara bilmədiyi duyulmuş əyyamların zülmündəki işiqdir.

Bu balaca və qiymətli kitab bir elmi hünər örnəyi, misli olmayan vətəndaş şücaəti idi.

Bütün azərbaycanlılara "bu yerlərin sahibi sizsiniz" (və əksinə, ermənilərə "sizlər buralara gəlməsiniz") həqiqətini bundan daha aydın şəkildə necə çatdırmaq olar: "Şərqi Ermənistan Rusiyanın tərkibinə daxil olanda İrəvanda, təqribən, on minlik şəhər əhalisinin 7 min nəfərindən çoxu azərbaycanlı olmuşdur. XIX əsrin sonunda Ermənistan quberniyası Qafqazda yaşayan azərbaycanlıların sayı baxımından Bakı və Yelizavetpol quberniyalarından sonra üçüncü yeri tutmuşdur. Rusiya imperiyasında birinci dəfə keçirilən əhəlinin siyahıya alınmasına görə, 1897-ci ildə burada 31178 azərbaycanlı yaşamışdır" (Yenə orada, səh. 17).

Lap dəqiq deyilsə, bu kitab elm və siyasət meydanında, mümkünsüz bir şəraitdə bütöv bir orduya qarşı qələbə ilə nəticələnən təkbaşına partizanlıq rəşadəti idi!

Erməni rəsmi dairələri ayılında artıq qatar çoxdan ötüb getmişdi, 1988-ci il idi, İsrafil Məmmədov nazir müavini işləyirdi və Ermənistan Dövlət Təhlükəsizlik Komitəsinin yüksək çinli zabiti yaxınlaşır ona.

"Biz sizin yazdıqlarınızı erməni dilinə tərcümə etdirmişik. O nədir yazırsınız ki..."

İsrafil müəllim onun sözünü yarımçıq kəsir: "Nə yaxşı! Mənim işimi yüngülləşdirdiniz. Mən özüm

həmin yazını erməni dilinə tərcümə etmək istəyirdim. O yazıdakı tarixi faktlar göstərir ki, biz çoxdan dost olmuşuq, bir-birimizin inkişafına təkan vermişik".

... İsrafil müəllimlə bizim əsl yaxınlığımız 1990-cı illərə təsadüf edən daimi ünsiyyətlərimizin başlamasından sonra oldu.

Azərbaycanlıların Ermənistanə özəli yurdlarından son müdhiş icbari və qanlı köçünün, bizi Qərbi Azərbaycandan ayrı salan, 1988-ci ildə başlanan deportasiyanın qaçqın qurbanlarından biri də İsrafil müəllim idi.

Lakin hər halda o, Ermənistanı tərk edən ən axırıncı azərbaycanlılardan sayılmalıdır.

Bəlkə də elə ən sonuncusu!

Kirli caynağı qana bulaşmış düşmənlərin çevrəsində 1990-cı il yanvar ortalarında, düz ayın 13-dək hər an üzleşmə biləcəyi ölümü, divantutmanı eyninə almadan duruş gətirdi.

SSRİ xüsusi xidmət orqanlarının ermənilərin bilavasitə iştirakı ilə təşkil etdiyi Sumqayıt hadisələrindən sonra Bakıda 20 Yanvar qırğınına reallaşdırmaq üçün daha bir fitnəkar addım atıldı. Yanvarın 13-də Bakıda ermənilərlə bağlı iğtişələr törədildi.

Elə həmin gün İrəvan televiziyası əhalini Teatr meydanına, milli məsələlərlə bağlı sualları birgə müzakirə etməyə səsləyir.

O vaxt Ermənistan, demək olar ki, daha azərbaycanlı qalmamışdı.

Söhbət danışır ki, televiziya həmin elanı eşidəndə daha buralarda qalma mümkün olmayacağını cıncıqlığı ilə anladım. Başladım yırı-yığı eləməyə, atama dedim ki, daha bıçaq sümüyü dirənib, çıxmaq gedək.

Yenə İsrafil müəllim etiraz edir ki, yox, tələsməyək.

Bu ara telefon zəng çalır. Dəstəyi Söhbət götürür. İsrafil müəllimin hansısa xeyirxah erməni tanışlarından biri imiş.

"Ermənicə soruşdu ki, "İsrafil, sən sən?"

Yox, oğluyam, dedim.

"İsrafilə xəbər ver, bu gün evdə gecələməyin".

Bu, Ermənistan, bizə edilən son zəng idi. O zəng olmasaydı, Allah bilir, başımıza nələr gələcəkdi.

Həmin gecəni evdə qalmadıq. Qonşularla münasibətlərimiz həmişə yaxşı olmuşdu. Onlarda gizləndik. Amma yarım saat sonra blokda qopan hay-küyün başa düşdük ki, bir dəstə dəliqanlı artıq mərtəbimizdədir, 20 nəfərə yaxın cavan oğlan gəlibmiş ki, bizə divan tutsunlar, evimizi dağıtsınlar.

Lakin o biri qonşular çıxıb imkan vermədilər ki, hücum çəkənlər mənzilimizi talan ələsin.

Bizim hansı qonşugildə olduğumuzu heç o qonşular da bilmirdi. Çünki bilinsəydi hardayıq, yəqin ki, bizə sığınacaq verənlərin də həyatı təhlükə altına düşərdi.

Bu minvalla iki gün orada qaldıq". Söhbət Məmmədov belə yada salır.

Həmin ərəfələrdə artıq İsrafil müəllim mənəzillərini Bakıdan çıxan hansısa erməni ailəsi ilə dəyişmək səmtində iş aparırlarmış. Belə razılığa gəlinibmiş ki, əslən qarabağlı olan marşal İvan Baqramyanın (1897-1982) o zaman Azərbaycan DTK-sında əks-kəşfiyyat idarəsinin reis müavini işləyən qardaşı nəvəsi Xristik Baqramyanla mənəzillərini dəyişsənlər.

Məhz bu şəxsin Ermənistan təhlükəsizlik orqanları ilə əlaqələri İsrafil müəllimlə hər anında labüd ölüm ehtimalı dayanan həmin müdhiş günlərdə respublika ərazisini tərk etməkdə vasitəçi olur.

Evdən bir çöp də götürə bilmirlər. Eləcə də Xristik Baqramyan da nəyi var, qoyub gedir.

İsrafil müəllimin ailəsini əvvəlcə xəlvəti İrəvandan Sevana çatdırırlar. Orada maşını dəyişib Dilicana gedirlər. Dilicandan da digər bir xidməti avtomobillə onları Qazaxa aparırlar.

Beləcə, yanvarın 15-də ayaqları Azərbaycan torpağına dəyir və rahat nəfəs alırlar.

Bakıdakı mənzildə olan əşyanın İrəvana, İrəvanda mənzildəkilərin də Bakıya çatdırılmasını bir az sonra həmin Xristik öz xətti ilə təşkil edir.

İsrafil müəllimi sonsuz dərəcədə sevindirənsə nimdəş ev avadanlığı deyil, mənzilindəki arxivinin, əlyazmalarının da bura gəlib çatması idi.

Özünün və oğlunun redaksiyada qalan zəngin arxivləri qayıdırsız məhv olursa da, heç olmazsa, evdəkilər gəlib sahibinə yetişir.

Söhbət bunu da söyləyir ki, sabiq DTK əməkdaşının evində məskunlaşandan, qonşularla isinişəndən sonra günlərdən birində onlardan hansısa yarızarafat-yarıcciddi deyib ki, Bakıda ermənilərlə bağlı törədilən hoqqaların planları bu mənzildə cızılırmış.

Beləcə, İsrafil Məmmədov artıq həmişəlik Azərbaycana gəldi, onun həyatında da, Azərbaycan ermənişünaslığında da, erməni siyasətində ifşaçılığında da tam yeni bir mərhələ başladı.

Erməni fitnəkarlıqlarına yeni-yeni layihələr cızılmış mənzildə tarix boyu törədilmiş erməni riyakarlıqları və yalanlarını ifşa edən kitablar yaranmağa başladı.

Allahın hər qərarında bir nizam var.

Ömrünün yeni mərhələsini başlamaq üçün Azərbaycana gələndə İsrafil müəllimin artıq 62 yaş vardı.

Tanrı ona səxavətlə daha 30 il ömür möhləti verməyəydi, o irs ki bizə bundan sonra həmişə gərək olacaq, onu İsrafil müəllim necə yarada bilirdi?!

İsrafil Məmmədov bizim Elmlər Akademiyasında işləyirdi, həm də Azərbaycan Radiosunun erməni dilində verilişlər redaksiyasına rəhbərlik edirdi.

Elmlər Akademiyasının Tarix İnstitutunda "Azərbaycanlıların deportasiyası və soyqırımı şöbəsi"nin müdiri idi.

Respublika Radiosunda isə siyasi icmalçılıq etməklə yanaşı, müxtəlif redaksiyalar üçün qan sızan işğal, soyqırımı, deportasiya problemləri ilə bağlı sanballı verilişlər yazırdı, eləcə də erməni dilində səslənən proqramların əsas ağırlığını çiyinlərində daşıyırdı.

Bütün başqa məziyyətlərindən savayı, dəqiq, səliqəli adam idi. Hazırladığı verilişlərin statistikasını da aparmışdı. Azərbaycan radiosunda erməni dilində 2680, ana dilində 1145 elmi-analitik məqaləsi səslənmişdi.

Rafael Hüseynov,
Milli Məclisin Mədəniyyət
komitəsinin sədri, Milli Azərbaycan
Ədəbiyyatı Muzeyinin direktoru,
akademik

Ardı növbəti sayımızda...

Gəncə şəhər Veteranlar Təşkilatının sədri Yusif Məmmədovu 70 yaşı münasibəti ilə təbrik edirik

Yusif Məmmədov uzun illər Daxili İşlər Nazirliyi orqanlarında bir sıra məsul vəzifələrdə ləyaqətlə çalışmış, üzərinə düşən xidməti vəzifələrin öhdəsindən məharətlə gəlmişdir. Peşəkar polis əməkdaşı kimi xidməti dövründə təşkilatçılıq bacarığına görə dövlət tərəfindən dəfələrlə mükafatlara layiq görülmüşdür. Hər zaman ürəyi vətənlə bir döyünən Y.Məmmədovun bu gün də Gəncə şəhərinin ictimai həyatındakı səmərəli və fədakar fəaliyyəti təqdirəlayiqdir.

Əminik ki, müdrik ağsaqqal kimi Yusif kişi gənclərin hərbi-vətənpərvərlik tərbiyəsi işində bilik və bacarığını, zəngin təcrübəsini bundan sonra da əsirgəməyəcək.

Yusif Məmmədov ömrün 70 ilini artıq geridə qoydu. Respublika Veteranlar Təşkilatı, həmçinin çoxsaylı veteranlar adından Yusif kişini 70 illik yubileyi münasibəti ilə səmimi qəlbdən təbrik edir, ona möhkəm cansağlığı, xalqımızın rifahı naminə gələcək fəaliyyətində yeni-yeni uğurlar arzu edirik.

Qocaman veteran Mustafa Yusif oğlu Əhmədov

Görkəmli ictimai xadim, yüksək ixtisaslı kənd təsərrüfatı və maliyyə mütəxəssisi, Şəki şəhər Mühəribə, Əmək və Silahlı Qüvvələr Veteranları Təşkilatının sədri, Mustafa Yusif oğlu Əhmədovun anadan olmasının 90 illik yubileyi münasibətilə Respublika Veteranlar Təşkilatının əməkdaşları Şəki şəhərində yubilyarı təbrik etmişlər. Görüş zamanı Respublika Veteranlar Təşkilatının sədri general-polkovnik Tofiq Ağahüseynovun səmimi təbrikləri çatdırılmış, eləcə də, yubilyara ünvanladığı Təbrik Məktubu və Fəxri Fərman təqdim edilmişdir. Nümayəndə heyəti uzun illər Şəki şəhərində bir sıra məsul vəzifələrdə ləyaqətlə çalışmış, təşkilatçılıq bacarığına görə dövlət tərəfindən dəfələrlə mükafatlara layiq görülmüş, Şəki şəhər Veteranlar Təşkilatına şərəflə rəhbərlik edən Mustafa müəllimi bir daha səmimi qəlbdən təbrik etmiş, ona möhkəm cansağlığı, xalqımızın rifahı naminə gələcək fəaliyyətində yeni uğurlar arzulamışlar.

Mustafa müəllim Respublika Veteranlar Təşkilatının rəhbərliyi tərəfindən ona ünvanlanan təbriki və diqqəti yüksək qiymətləndirərək dərin minnətdarlığını bildirmişdir.

Görüşün sonunda yubilyarla xatirə şəkli çəkilmişdir.

Xərçəngin dərmanı - qara şokolad və qırmızı çaxır!

Amerikalı alimlərin apardığı araşdırmalar nəticəsində insanların xərçəng xəstəliyinə qarşı dayanmaq gücünün artırılmasına yardım edən daha bir vasitə aşkarlanıb. Belə ki, qara şokolad və qırmızı çaxır xərçəng xəstəliyi ilə mübarizə aparmağa yardım edən qidaların siyahısına daxil edilib. Qeyd edək ki, əvvəllər bu siyahıda yaşıl çay və soya var idi. Həkimlər bildirirlər ki, bu qidalar xəstəliyin ən ağır mərhələsində onun aradan qaldırılmasında preparatları əvəz edə bilməsələr də, ilkin mərhələ üçün çox faydalıdır. Qara şokolad və qırmızı çaxır qanın xərçəng hüceyrələrinə daxil olmasının qarşısını alır. Bunun nəticəsində isə həmin hüceyrələr ölürlər.

Püstənin müalicəvi əhəmiyyəti

Püstənin müalicəvi əhəmiyyəti qədim xalqlara məlum idi. Onu heyvan zəhərinə qarşı güclü vasitə hesab edirdilər. Ləpəsi ümumi qüvvətləndirici xassəyə malik olduğu üçün onu ağır xəstəliklərdən sonra yeməyi məsləhət görürdülər. Gərgin fiziki və elmi əmək zamanı püstə yemək faydalıdır.

Xalq təbabətində püstənin ləpəsi qaraciyər və mədə sancısında, həmçinin qan azlığında işlədilir. Qusma, öskürək və vərəm əleyhinə vasitə kimi istifadə edilirdi. O ürəyin fəaliyyətini yaxşılaşdırır, ürək döyüntüsündə, böyrək zəifliyində, sarılıq və dalaq xəstəliklərində faydalı hesab olunur. Bədəni kökəldir. Qətranından xarici yara və sızaxlarda istifadə olunur.

Püstə, badam yeyib üstündən albalı şirəsi içdikdə qanazlığında kömək edir. Kurs 10 gündür. 5-10 gün püstə yemək qaraciyər xəstəliyində faydalıdır.

II Dünya müharibəsinə görə ləğv edilən Kann Film Festivalının ilk mükafatları təqdim edilib

Fransada İkinci Dünya müharibəsinin başlamasına görə 1939-cu ildə baş tutmayan ilk beynəlxalq Kann Film Festivalının mükafatları təqdim edilib.

"Report" TASS-a istinadən xəbər verir ki, təntənəli mərasim ilk film nümayişinin təşəbbüskarı olan, 1936-1939-cu illərdə Fransanın təhsil naziri olmuş Jan Zenin doğma şəhəri olan Orleanda keçirilib.

Jan Ze adına əsas mükafatı ABŞ rejissoru Frank Kapranın "Mister Smit Vaşinqtona gedir" filmi qazanıb. Filmdə baş rol canlandıran amerikalı aktyor Ceyms Stüart (1908-1997) ən yaxşı aktyor seçilib. O, bu titulu "Nigerdən olan adam" filmində oynayan fransız aktyor Harri Bor ilə bölüşüb. SSRİ Xalq artisti Marina Ladınina (1908-2003) isə İvan Pıryevin "Traktorçular" musiqili bədii filmindəki roluna görə münisflər heyəti tərəfindən ən yaxşı aktrisa seçilib.

Fransız rejissor Kristian-Jakin (1904-1994) "Mələklər cəhənnəmi"

filmi kinofestivalın münisflər heyətinin mükafatına layiq görülüb. "Ən yaxşı ssenari" nominasiyasında qalib "Tək ana" filminə görə amerikalı rejissor və yazıçı Qarson Kanin (1912-1999) olub.

Qeyd edək ki, ilk Kann Film Festivalının 1939-cu ilin sentyabrında keçirilməsi planlaşdırılırdı. Onun yaradılması ideyası Venesiya festivalına qarşılıq olaraq 1932-ci ildə yaranmışdı. Lakin II Dünya müharibəsi səbəbindən onun keçirilməsi baş tutmayıb və nəticədə ilk festival 1946-cı ildə reallaşdı. O vaxtdan bəri 1948 və 1950-ci illər istisna olmaqla, hər il festival keçirilir.

Allah rəhmət eləsin

Respublika Veteranlar Təşkilatı və Ağsu rayon Veteranlar Təşkilatı arxa cəbhə və əmək veteranı Nəzərov Şahnəzər Tapdıq oğlunun vəfatından kədərləndiyini bildirir və yaxınlarına dərin hüznə başsağlığı verir.

Əziz oxucular, "Azərbaycan Veteranı" qəzeti üçün abunə yazıla bilərsiniz!

Qəzetimizə abunə olmaq üçün:

Azərbaycan Beynəlxalq Bankı ASC-nin Səbail filialı
Hesab nömrəsi AZ33İBAZ38090019442437115209

6 aylıq abunə haqqı - 7.5 AZN, 1 illik abunə haqqı - 15 AZN

Qeyd: Əziz və hörmətli oxucular, "Azərbaycan Veteranı" qəzetinə abunə olmaq üçün "Azərmətbuatayımı" ASC şöbələrinə, poçtlara, Mühəribə, Əmək və Silahlı Qüvvələr Veteranları Təşkilatına və Təşkilatın rayon şöbələrinə müraciət edə bilərsiniz.

Əlaqə telefonları: (012) 440- 21-08 (012) 497- 63-58 (111)

"Azərbaycan Veteranı" qəzetinin elektron ünvanına (az.veteran@mail.ru) məqalələrinizi göndərməklə bizimlə əməkdaşlıq edə bilərsiniz. Qeyd edək ki, "Azərbaycan Veteranı" qəzetində dərc olunan məqalələrdəki faktlara və məlumatlara görə müəllif məsuliyyət daşıyır. Müəlliflərin mövqeyi ilə redaksiyanın mövqeyi uyğun gəlməyə bilər.

Baş redaktor
Ülvi İBRAHİMLİ

Məsul katib
Şəhla QARAYEVA

Qəzet Ədliyyə
Nazirliyində
qeydiyyatda alınıb.
Təsisçi: Azərbaycan
Respublikası
Veteranlar
Təşkilatının Rəyasət
Heyəti

"Azərbaycan
Veteranı" qəzeti.
VÖEN:
1701285981
verilmə tarixi -
23.11.2011

Ünvan: Bakı şəhəri, Nərimanov rayonu,
Kaveroçkin küçəsi, 34
Əlaqə telefonu: 012 440-21-08
e-mail: az.veteran@mail.ru
Dövlət qeydiyyat nömrəsi - 3486
Dövlət qeydiyyat tarixi -
19.10.2011

Qəzet ayda iki dəfə "Azərbaycan Veteranı"
qəzetinin bilgisayar mərkəzində yığılır,
səhifələrin və "Veteran Nəşriyyatı"
mətbəəsində nəşr olunur.
Qiyməti 1 manat 20 qəpik
Tiraj: 1250